IKTATÓSZÁM: TELGISZ-TANUGY/00069-1/2026

TELEKI LÁSZLÓ GIMNÁZIUM

2230 Gyömrő, Szent István út 69-71.

Telefon: 29/330-055

E-mail: titkarsag@telgisz.hu

OM azonosító: 032583

Pedagógiai Program

2026.

Tartalomjegyzék

Bevezető……..…..6
Az iskola jogállása…….……6

Helyzetelemzés…….…….7

I.rész A Teleki László Gimnázium nevelési programja……9

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9

1.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 13

1.2 Általános pedagógiai célok 14

1.3 Az erkölcsi nevelés..... 15

1.4 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 15

1.5. Honvédelmi nevelés 15

1.6 Állampolgárságra, demokráciára nevelés 18

1.7 Önismeret, társas kultúra fejlesztése 19

1.8 A családi életre nevelés 19

1.9 A testi és lelki egészségre nevelés..... 19

1.10 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség..... 19

1.11 Fenntarthatóság, környezettudatosság..... 20

1.12 Pályaorientáció 20

1.13 Gazdasági és pénzügyi nevelés 20

1.14 Médiatudatosságra nevelés..... 20

1.15 A tanulás tanítása 20

1.16 Eszközök, eljárások..... 21

2. Személyiségfejlesztés 21
3. Egészségfejlesztés 21
3.1 A lelki egészség megőrzésével kapcsolatos feladatok 22
3.2 A testi nevelés feladatai, a mindennapos testnevelés 22
3.3 Az egészség megőrzésével, az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink 22
3.4 Egészségre nevelés az osztályfőnöki órákon 22
3.5 Az egészségnevelés, egészségfejlesztés színterei 23
4. Közösségfejlesztés, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 24
4.1 Együttműködés. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok. 24
4.1.1 Tanulói részvétel 24
4.1.2 Szülői részvétel 24
4.1.3 A szülők, a diákok és a pedagógusok együttműködésének formái 25
4.1.4 Kapcsolattartás az iskola partnereivel 25
4.1.5 A kapcsolattartás formája és módja 26
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai. Az osztályfőnöki munka tartalma. Az osztályfőnök feladatai 27
5.1 A pedagógus feladatai 27
5.1.1 A pedagógus alapvető feladatai 27
5.1.2 Általános munkarend 28
5.1.3 A tanulói tevékenység felügyelete 28
5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma. Az osztályfőnök feladatai. 28
5.2.1 A tanulmányi munka figyelemmel kísérése 28
5.2.2 A diákönkormányzat segítése 28
5.2.3 Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése 29
5.2.4 Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység 29
5.2.5 Az osztályfőnöki órák tervezése, megtartása 29
5.2.6 Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kapcsolódó feladatok 29
5.2.7 Szülőkkel való kapcsolattartás 29
5.2.8 Egyéb kapcsolatai 29
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 30
6.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek 30
6.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 30
6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 30
6.4 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása 31

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje 31
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 32
8.1 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködése 32
8.2 A szülők tájékoztatásának és kapcsolattartásának formái 32
9. Vizsgaszabályzat 32
10. Az érdemjegyek dokumentálása 40
11. A felvétel és az átvétel szabályai 40
1.1 Kerettanterv 2020 43
3.1 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 47
3.2 Tankönyvellátás helyi rendje 47
4.1 Helyi pedagógiai feladatok 49
4.2 Képzési sajátosságok a humán tanulmány területen 49
4.3 Képzési sajátosságok az idegen nyelvi tanulmány területen 50
4.4 Képzési sajátosságok az általános tanulmány terület 50
4.5 Képzési sajátosságok a honvéd kadét tanulmány területen 50
4.6 Az emelt óraszámú angol tanulmány terület helyi tanterve 51
4.7 Általános tantervű osztály helyi tanterve 53
4.8 Humán tanulmány terület helyi tanterve 59
4.9 Honvéd Kadét osztály Honvédelmi alapismeretek helyi tanterve 61
12.1 Értékelés 71
12.2 Értékelési alapelveink 71
12.2 Tanulóink munkájának értékelése 72
12.3 Értékelési formák: 72
12.4 Értékelési módok: 72
12.5 Szabályok az érdemjegyekkel, osztályzatokkal kapcsolatban 73
12.6 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése 74
12.7 Iskolai szintű mérések 75
12.8 Felmentés 75
13.1 Az írásbeli beszámoltatás formái 75
13.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok 76
13.2.1 A házi feladat 76
13.2.2 A házi feladatok, házi dolgozatok fajtái 76
13.2.3 A szóbeli beszámoltatás formái 76
15.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 77

15.2 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 77

16.1 A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések 78

17.1 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveink. 78

17.2 Elmarasztalások 79

19.1 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei 81

20.1 A pedagógiai program felülvizsgálata 81

1. sz. melléklet 822

2. sz. melléklet 822

3. sz. melléklet 833

BEVEZETŐ

Az iskola jogállása

- Az intézmény hivatalos neve: Teleki László Gimnázium
  Rövidített neve: TELGISZ
  Székhelye: 2230 Gyömrő, Szent István út 69-71.
  Elérhetőség: telefon: 06-29-330-055, e-mail: titkarsag@telgisz.hu
  OM-azonosító: 032583
- Az alapítás éve: 1995.
- Az intézmény alapítója és fenntartója:
  Széki Teleki László Közalapítvány
  Székhelye: 2230 Gyömrő, Szent István út 69-71.
- Az intézmény típusa: általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányokra felkészítő nevelési-oktatási intézmény
- Gimnázium (4 osztályos gimnázium)
- Az intézmény alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése a Nkt. 4 § (1) alapján: gimnáziumi nevelés-oktatás.
- Az intézmény feladatellátási helye, székhelye: 2230 Gyömrő, Szent István út 69-71.
- A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján az intézmény szakmai és törvényességi felügyeletét a fenntartó, a fenntartói tevékenység törvényességi felügyeletét a Pest Megyei Kormányhivatal látja el.
- Az intézmény jogállása: jogi személy.
- Az intézmény bankszámlaszáma: 10701276-74535556-51100005
- Az intézmény adószáma: 18670251-1-13
- Felvehető maximális tanulólétszám:
  A maximális felvehető – engedélyezett – létszám a nappali munkarend szerinti oktatásban: 380 fő
  A maximálisan felvehető – engedélyezett – létszám az esti munkarend szerinti felnőttoktatásban: 220 fő.
- Évfolyamok száma iskolatípusonként: gimnázium 4 évfolyam.
- A közoktatási feladat ellátását szolgáló vagyon:
  A 2230 Gyömrő, Szent István út 69-71. szám alatti épület (helyrajzi száma: 1809) a Széki Teleki László Közalapítvány tulajdona, melyet térítés nélkül az intézmény használatába ad.
- Az intézmény gazdálkodásának módja: önálló gazdálkodású, a kuratórium felügyelete mellett.
- Vagyon feletti rendelkezési jog: az intézmény vezetője nem jogosult az ingatlant értékesíteni, biztosítékul adni, megterhelni stb.
  Az intézmény vezetője az intézmény gazdálkodásáról és a fenntartó által szükségesnek tartott egyéb kérdésekről köteles a fenntartó kérésére, de legalább naptári évenként – a gazdasági év zárását követően – egy alkalommal beszámolni.
  Az intézmény – az alapfeladat ellátását nem veszélyeztető – vállalkozási tevékenységet folytathat.
- Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje:
  Az intézmény vezetőjét a vonatkozó jogszabályok alapján előírt pályázati eljárással, öt évre a Széki Teleki László Közalapítvány Kuratóriuma nevezi ki.
- Az intézmény képviseletére jogosult: igazgató.

Helyzetelemzés

Az iskola bemutatása

Iskolánk, a Teleki László Gimnázium, Gyömrő egyetlen érettségit adó középiskolája. Az intézmény fenntartója a kiemelten közhasznú Széki Teleki László Közalapítvány. Tanköteles tanulók számára hat, illetve négy osztályos gimnáziumi képzést folytattunk 2009-ig.

Az évfolyamokat felmenő rendszerben töltöttük fel, az első érettségi vizsga a nappali tagozaton 1999. májusában volt. Az érettségizettek számára a 13., illetve a 14. évfolyamon szakképzést ajánlottunk; középfokú, informatikai jellegű szakképzések egyre bővülő – és a kor igényeihez igazodó – választékát kínáltuk: kezdetben az Országos Képzési Jegyzékben szereplő számítástechnikai szoftverüzemeltető szakképzést indítottuk be. A szakképzésbe – a helyi jelentkezők létszámának függvényében – más iskolában érettségizett tanulók is bekapcsolódhattak. 2001. őszétől a gazdasági informatikus II. OKJ-képzés is megkezdődött, 2003. szeptemberétől beindult a számítástechnikai programozó (4 féléves) OKJ-képzés. 2008. szeptemberétől újabb informatikai, illetve az informatikát felhasználó szakképzések beindítására rendelkeztünk engedéllyel – az új törvényi előírásoknak megfelelően. 2013-ban az új OKJ követelményeknek megfelelően alakítottuk át az érettségi utáni szakmai képzésünk tervét.

Kifutó jelleggel működtettük esti tagozaton a szakmunkások szakközépiskoláját; itt 1999-ben volt az első érettségi vizsga, az utolsó érettségi vizsga időpontja 2003. E képzés helyett 2001. őszétől bevezettük felmenő rendszerben a dolgozók esti gimnáziumát – angol, illetve német nyelv, később az olasz nyelv választhatóságával. A képzés a 2009/2010-es tanévben, kifutó rendszerben, az érettségi vizsga lebonyolításával befejeződött – az esetleges újraindítás lehetőségével.

2009. szeptemberétől több alapvető szerkezeti változás történt az iskola életében:

Beindítottuk a nyelvi előkészítő (9.) évfolyamot heti 12 órás angol, vagy olasz nyelv választhatóságával. Erre az évfolyamra épül – felmenő rendszerben – egy informatikai irányultságú szakközépiskola 10-13. évfolyama, illetve új OKJ-képzések a 14., illetve 15. évfolyamon. A 4 osztályos gimnázium fokozatosan, kifutó rendszerben megszűnt.

A szakközépiskolában alapozó szakmai képzés is folyt, ennek következtében a két éves OKJ-képzések egy évre rövidültek az elágazásos szakmák esetében (kivételt csak a Web-programozó képzés jelentett).

A nyelvi előkészítő évfolyamot követően két évig még emelt óraszámban folyhatott az idegen nyelvi oktatás – ennek végére elvártuk tanulóinktól, hogy középfokú nyelvvizsgát szerezzenek, illetve eredményesen letegyék az emelt szintű érettségit. Az utolsó két évfolyamon, szinten tartó idegen nyelvi oktatást kínáltunk, és heti két órában bevezettük egy második idegen nyelv (angol, német, vagy olasz) előkészítő jellegű oktatását fakultációban választható módon.

A 6 osztályos gimnáziumban – 2011. szeptemberétől a 9. évfolyamtól – második idegen nyelvként, az orosz nyelv is választható volt.

2012., 2013., 2016. évi szerkezeti változások iskolánk életében

A változások elsődleges oka az új törvényi helyzetben volt keresendő:

A 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről és a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a közoktatási intézmények működéséről szóló jogszabályokban foglaltak alapján intézményünk hosszabb távon nem tudott volna megfelelni sem a 6 osztályos gimnáziumi követelményeknek, sem a nyelvi előkészítő évfolyam feltételeinek.

Így a nevelőtestület és a fenntartó közös döntése alapján 2012. szeptember 1-től a 6 osztályos gimnáziumot kifutó rendszerben megszüntettük úgy, hogy a 2012/2013-as tanévben 7. évfolyam már nem indult. Helyette felmenő rendszerben 4 évfolyamos gimnázium indult, ugyancsak 2012. szeptemberi indulással. A változások nem okoztak sok nehézséget, mert 4 évfolyamos gimnázium már működött az intézményben.

Nyelvi előkészítő évfolyamot szakközépiskolában a 2012/2013-as tanévtől kezdődően már nem indítottunk, az erre épülő 10-13. évfolyamot kifutó rendszerben megszüntettük. Helyette felmenő rendszerben 4 osztályos szakközépiskolát indítottunk 2012. szeptemberi indulással.

2013. szeptember 1-től pedig az új kerettantervek alapján indított négy évfolyamos gimnáziumi és négy évfolyamos szakközépiskolai képzés indult be. Így az elkövetkezendő tanévekben kifutó rendszerben a módosításoknak köszönhetően, hatféle óra- és tantervvel dolgozott intézményünk.

Még két változtatást meg kell említeni:

A 2016/2017-es tanévtől az intézmény gimnázium és informatikai szakgimnáziumként működött, de intézményünket is erőteljesen meghatározta a szakma szerkezeti döntésében megnyilvánuló szándék. A megyére jellemzően a magán fenntartásban működő intézmények közül csak egy intézmény kapott minimális keretszámot szakközépiskolai képzésre (nem informatikai területen). Az egyházi, illetve állami (KLIK) fenntartású intézmények pedig korábbi keretszámaikhoz képest nagyobb keretszámban, illetve többletfeladatban is részesültek a döntés nyomán.

Ez mind a fenntartóra, mind az intézmény dolgozóira, vezetésére újabb feladatot jelentett a jövő, a fennmaradás, a további működés tekintetében. A szakgimnáziumi képzés fokozatos kivezetésével párhuzamosan újabb képzési megoldásokban gondolkodtunk, ezeket terveztük, kidolgoztuk, illetve bevezettük (emelt óraszámú informatikai, és emelt óraszámú angol nyelvi képzés, sportolói osztály, belügyi rendészeti fakultáció).

2020. nyarán fejeződött be a „szerkezetváltás” a szakgimnáziumi képzésnek az intézmény nevéből való törlésével. Így 2020. szeptember 1-től Teleki László Gimnáziumként működünk. Immár a név is tökéletesen fedi a képzés, a fejlődésre való törekvés lényegét.

Ezzel párhuzamosan került sor a módosított kerettanterveknek megfelelően ki- és átdolgozott helyi tanterv bevezetésére a 9. évfolyamon minden képzési formában.

A tantervi anyagok a Pedagógiai Program mellékletében találhatók.

A gimnázium a 2009/2010-es tanévben kompetencia alapú oktatási programcsomagokat vezetett be az alábbi kompetencia területeken:

- szövegértés-szövegalkotás kulcskompetencia
- matematikai kulcskompetencia
- idegen nyelvi kulcskompetencia
- környezeti, szociális és életviteli kulcskompetencia

Célunk a kompetencia-területek minél teljesebb körű adaptációja és felmenő rendszerben való alkalmazása.

I. rész A Teleki László Gimnázium nevelési programja

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Hitvallásunk, céljaink

Az iskola pedagógiai munkájában az első helyen kezdettől fogva a tanuló áll, a gyermek és ifjú a maga törékenységével, sebezhetőségével, jóra és rosszra való befolyásolhatóságával, tudásvágyával vagy annak hiányával, szeretetigényével, fejlődő-alakuló személyiségével, alkalomadtán vadhajtásaival és veszélyeztetettségeivel.

Célunk hozzásegíteni tanulóinkat egyéniségük, képességeik, emberi értékeik kiteljesedéséhez. Arra törekszünk, hogy kialakítsuk diákjainkban az élethosszig való tanulás igényét, megalapozzuk az életben való boldoguláshoz szükséges készségeket.

A kompetencia alapú oktatás célja az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról – vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik. Kompetencia alapú fejlesztésen a készségek, képességek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük.

A kompetencia alapú fejlesztés előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten levő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása. A kompetencia alapú oktatás során is fontos szempont, hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

Az iskola feladatai közé tartozik az, hogy a káros folyamatokat – a maga területén és lehetőségeihez mérten – lassítsa, megállítsa, és ha lehet, visszafordítsa. Ennek eszköze a humánus tanár-diák kapcsolaton alapuló komplex személyiségfejlesztés, a valóban időtálló erkölcsi és szellemi értékek vonzó felmutatása és közvetítése, a korszerű, de ugyanakkor hiteles tudás átadása és végül, de nem utolsó sorban a tanárok és alkalmazottak személyes példamutatása. Így iskolánk hosszú távon is többet szeretne vállalni, mint ami egy egyszerű szolgáltató intézménytől elvárható lenne, hiszen nem is gondoljuk magunkat annak.

A tanulók aktív közreműködésével rendszeresen feldolgozzuk Gyömrőnek és környékének szerteágazó kulturális, történeti és személyi vonatkozásait. Ebbe – ha lehetőség kínálkozik rá – a helyi általános iskolákat is bevonjuk, illetve részt veszünk az általuk szervezett hasonló

rendezvényeken. Ezektől a gyökerektől kiindulva, a nemzeti hagyományok és értékek felmutatásán keresztül szeretnénk eljuttatni tanítványainkat az európai kultúra, történelem és gazdaság olyan szintű ismeretéig, hogy azt valósan értékelni tudják, és biztonságosan – kishitűség nélkül – megtalálják benne a magyarság és a maguk helyét.

Ősszel, illetve tavasszal tanulmányi kirándulásokat szervezünk. Ezeket az alkalmakat fontosnak tartjuk a kulturális, történeti és sporttal kapcsolatos pedagógiai céljaink megvalósításához, de szerepük az osztályközösségek formálódásában és az emberközeli tanár-diák viszony kialakításában is nagy jelentőségű. Lehetőségeinkhez mérten szervezünk kirándulásokat külföldre. Ezt több szempontból is hasznosnak tartjuk: a környező országokban élő magyarság élethelyzetének közvetlen megismerése. Végül, de nem utolsó sorban rendkívüli motivációs erőt jelent az idegen nyelvek tanulása terén.

A mai világnak az is jellemzője, hogy egyre inkább a valódi szakmai tudást, hozzáértést értékeli és nem a tudást igazoló papírt. Ezért is elsőrendű kötelességünknek tartjuk a színvonalas, a mindennapok igényeit is figyelembe vevő oktatást, melynek hatékonyságáról a számonkérések tükrében a tanuló és szülő is meggyőződhet.

Az ún. Európához való csatlakozást is figyelembe véve továbbra is fenn kívánjuk tartani három idegen nyelv (angol, német, olasz) oktatását, bár a hangsúlyt – kötelezően – az angolra helyezzük.

A magyar fiatalok egészségi, edzettségi állapota közismerten nem megfelelő, ezért fontosnak tartjuk a rendszeres és hatékony sporttevékenységet. Ezen a téren iskolánk lehetőségei a 2000/2001-es tanév során jelentősen javultak. Elkészült a sportudvarunk. Diákjaink örömmel használják a pályát. Sajnos, tornatermünk továbbra sincs, ezért szerződést kötöttünk a helyi Önkormányzattal, hogy használhassuk a Városi Sportcsarnok helyiségeit és felszereléseit. A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítására, a részleteket az egészségnevelési programunk tartalmazza. Helyi, illetve az általános iskolákkal közös sportversenyeket is rendeztünk már, ezt folytatni kívánjuk. 2020. nyarán megvalósult a konditerem átalakítása és felújítása, így egy kisebb tornateremmel bővült a lehetőségek köre. Ami még így is nehezen koordinálható a mindennapos testnevelés kötelező bevezetése óta.

Az iskola nevelő-oktató munkájának legfőbb színterét az órarendben rögzített tanórák jelentik, melyeken a törvényes előírásokban rögzített feltételeknek megfelelő szakképesítéssel rendelkező pedagógus korszerű módszerekkel adja át ismereteit, illetve fejleszti a tanulók kreativitását, önálló gondolkodását és véleményalkotását, kezdeményezőkészségét és vitakészségét, a saját vélemény megfogalmazásának képességét szóban és írásban egyaránt. Módszeresen fejleszti a fejben tartandó tudás és a külső információs lehetőségek igénybevételének egészséges arányát. Kialakítja az élethosszig való tanulás igényét, illetve rugalmas, használható tudást ad a rábízott tanulóknak.

A kompetencia alapú képzés általános fejlesztési alapelvei

Tantervi fejlesztéseink elsősorban a gyerekek fejlődésének érdekét szolgálják, így minden tevékenységet annak rendelünk alá, azt vesszük figyelembe, hogy azok miként hatnak a tanulókra.

Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás

A programban prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia.

A tudás- és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a műveltségterületi fejlesztésben mindkettőnek megfelelő teret kell biztosítani. A tudásfejlesztésnek nagyobb hagyományai vannak, módszertana kidolgozottabb.

A képességfejlesztésre kiemelt figyelmet kell fordítani. A tantervi programok, modulok kidolgozásakor arra törekszünk, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt alkalmazzuk.

Képesség- és személyiségfejlesztés

A programfejlesztés során az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Tanári attitűd

Olyan tanulási programokat vezetünk be és dolgozunk ki, amelyek nem előadó tanárt igényelnek, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógust.

Tevékenységközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása

Olyan tanulási programokat dolgozunk ki, amelyek során – az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten – élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget teremtünk arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Differenciált tanulásszervezési módszereket alkalmazunk, amelyek lehetővé teszik a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztést.

Alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor igyekszünk elérni, hogy a tanulókban kialakuljon az igény arra, hogy – egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével – egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott munkaformák és módszerek:

Módszertani elemek:

- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás
- attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak
- multikulturális tartalmak
- tanórai differenciálás (heterogén csoport)
- kooperatív tanulás
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- tanulói értékelési formák gazdagítása

A tanulásszervezés módszerei:

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer

A tanulásszervezés alapelvei:

- differenciálás
- egyéni különbségek figyelembe vétele
- tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése
- szociális készségek fejlettsége – szociális kompetencia
- divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia

A nevelő-oktató munka során az alábbi kulcskompetenciákat kívánjuk fejleszteni:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos kompetencia
- digitális kompetencia
- a hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia

- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A kompetencia alapú oktatáshoz használatos taneszközök, eszközök:

A kompetencia alapú tankönyveken kívül több internetes forrást használunk. A kompetencia alapú programcsomagok olyan dokumentumok, melyek segítik a tanítási-tanulási folyamatokat, egyes célokhoz vezető eljárásokat ír le. Ezek bevezetésével több IKT és egyéb taneszközt használnak a tanulók, mint eddig. Két informatika terem áll rendelkezésre internet hozzáféréssel, digitális táblával, tantermi menedzsment rendszerrel, projektorral felszerelve.

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület oktatásához rendelkezésre áll oktatószoftver, valamint ingyenesen hozzáférhető feladatkészítő szoftverek.

Az idegen nyelvi kompetenciaterülethez elsősorban digitális tananyagokra, számítógépre, a modulokhoz internetre, filmek készítéséhez videokamerára van szükség. Iskolánk felszereltsége megfelelő ezen kompetencia fejlesztésére.

A matematika kompetenciaterület oktatásában a szemléltetésnek van nagy szerepe. Ehhez kiváló eszköz a projektor, amelynek segítségével a tanulók saját maguk tudják kipróbálni és megtapasztalni a feladatokat.

A természettudományos órákon digitális tananyagokat, filmeket, valamint a csoportmunkákhoz fényképezőgépet, videokamerát használnak, a csoportmunkák eredményeit valamilyen adathordozó segítségével projektoron mutatják be a tanulók.

A szociális, környezeti és életviteli kompetenciaterület oktatásához az internetes információgyűjtés nyújt segítséget. A csoportmunkák produktumait projektorral prezentálják a tanulók.

1.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés alapja a humánumra épülő, őszinte tanár-diák viszony; a konkrét munka a tanórákon, a szakkörökön, egyéb délutáni iskolai foglalkozásokon, ünnepélyeken, illetve az osztálykirándulásokon valósul meg.

Az iskolai munka alapját természetesen a tanóra jelenti. Az egyes órafajták személyiségfejlesztő szerepe eltérő.

A reáltantárgyak tanításával az élő és élettelen természet ismeretét, tiszteletét és szeretetét kívánjuk tanítványainkban kialakítani, nem mellőzve az egyre fontosabbá váló környezetvédelmi szempontokat sem.

Az úgynevezett humán tárgyak inkább alkalmasak arra, hogy segítségükkel a fiatalok tájékozottságot szerezzenek a körülöttük létező emberi viszonyokról, azokat egyre helyesebben ítéljék meg – ehhez fontos feltétel, hogy önismeretük, önértékelésük is egyre tárgyilagosabb és mélyebb legyen. Az irodalom és történelem tanítása számtalan lehetőséget kínál erre.

A tanulók esztétikai érzékét elsősorban a művészeti jellegű tantárgyak segítségével kívánjuk fejleszteni: ezért tartjuk fontosnak az ének-, vizuális-, mozgóképkultúra órákat. Szorgalmazzuk a rátermetteknél a művészettörténetet is felölelő vizuális kultúra érettségit.

Az ép testben ép lélek elv alapján komoly hangsúlyt kap iskolánkban az ifjúság testedzése. Ezt annak ellenére viszonylag sikeresen meg tudjuk oldani, hogy nincsen igazi tornatermünk (ám van sportpályánk és kisméretű tornatermünk).

Az eltérő képességű és érdeklődésű diákok speciális igényeit elsősorban a szabadon választható órakeretben és délutáni szakkörökön, foglalkozásokon tudjuk kielégíteni.

Évek óta indul földrajz, biológia, idegen nyelv, digitális kultúra, belügyi rendészeti ismeretek fakultáció. A fakultációs tantárgyak köre bővült testneveléssel, gazdasági ismeretekkel.

A digitális kompetenciaterület fejlesztése elsősorban az informatikatermekben történik, ehhez szükséges a tantermi menedzsment rendszer, amely segít egyrészt a megfelelő fegyelem eléréséhez, másrészt egyéni interakciókra, differenciálásra ad lehetőséget.

Az esztétikai, művészeti kifejezőképesség oktatása is megkívánja a legmagasabb szintű technikai hátteret. Az alkotáshoz fényképezőgépre, videokamerára és megfelelő szoftverekre van szükség, a prezentációhoz projektorra.

A projektek, új tanulásszervezési módok, melyek esetében a tanulói megismerésnek, egyéni információgyűjtésnek nagy szerepe van, melyek a technikai háttér nélkül nem lehetségesek. Az eszközök jó részét az infokommunikációs technológia eszközei teszik ki.

A fentebb kifejtett célok megvalósítás érdekében, valamint a felsorolt taneszközök, eszközök megfelelő módon történő használata érdekében fontos a pedagógusok folyamatos önképzése – egyénileg és továbbképzések révén – ez az iskola egyik kiemelt feladata.

A pedagógus az oktatás és nevelés folyamatában nemcsak a megvásárolható taneszközöket használja, hanem saját maga által fejlesztett, vagy hozott anyagokat is.

A tanórákon kívül szakkörök és egyéb, tanórákon kívüli foglalkozások esetében is a fenti szempontok érvényesülnek.

A félévente tartott (nevelési) értekezleten a munkaközösség-vezetők összefoglaló áttekintést adnak a szaktárgyaik oktatásával kapcsolatos eredményekről, illetve a megoldandó problémákról. Természetesen mindez a tanár személyiségén keresztül érvényesül, ezért a megfelelő munkatársak, a csapat kiválasztása az iskolavezetés fontos feladata.

1.2 Általános pedagógiai célok

Az élethosszig való tanulás, mint motivációs és életvezetési minta közvetítése, a hozzá való képességek és készségek kialakítása.

Megbízható általános műveltség megalapozása és kiépítése, a magyar és egyetemes kultúra, tudás eredményeinek megismerése és értő befogadása.

Múlt- és jelenismeret nyújtása, az emberiség által felhalmozott tudás és a jelen valóságának megismerése, összekapcsolódása kiegészítve alapvető szociológiai, gazdasági, helytörténeti ismeretekkel.

Kulcskompetenciák megalapozása és kifejlesztése a Nemzeti Alaptanterv szerint az alábbi területeken:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- hatékony önálló tanulás
- szociális állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
- az önálló információszerzés és felkészülés
- a problémamegoldó gondolkodás
- a kommunikációs képesség
- az együttműködési képesség
- a konfliktuskezelés, kudarctűrő képesség
- a testi-lelki állóképesség fejlesztése kap jelentős hangsúlyt.

1.3 Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt feladattudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelő tehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

1.4 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

1.5. Honvédelmi nevelés

Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétokat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok honvédségi pályaorientációját. A honvéd kadétok számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, az érdeklődő szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása a Magyar Honvédség segítségével.

Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület (oktatói testület). Az iskola képes biztosítani a pedagógiai program (szakmai program) honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot.
A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok (oktatók) sikeres vizsgát tettek a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbiekben említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen.
A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

A képzés

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétok magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

Hosszútávú célok

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétok számára.

Rövidtávú célok

- a honvéd kadétok érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétok nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétok fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

A képzés eredménye:

A képzés eredményeként a honvéd kadétoktól az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;
- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétok személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadétokat tanító karizmatikus pedagógusok (oktatók) a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétok fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja.

A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

A kialakítandó magatartás formákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;

- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományőrzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre.
A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

Ifjúságvédelem támogatása

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadétokkal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét.
A tinédzserek életében a deviáns viselkedésformák iránt egyfajta nyitottság figyelhető meg. Általános veszélyforrásként jelenik meg a dohányzás, alkohol- és droghasználattal kapcsolatos problémakör. Kiemelten fontos a diákok preventív jellegű tájékoztatása, illetve a tudatosan választott, szenvedélybetegségektől mentes, egészséges életvitel választásának erősítése. A tudatmódosító szerek elkerülésében segítséget jelent a honvédelmi nevelésből adódó fegyelem, rend és szervezettség követése, amelyet minden honvéd kadéttól megkövetel az iskola.

1.6 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék

a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

1.7 Önismeret, társas kultúra fejlesztése

Az önismeret, mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség, a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját / egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

1.8 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Iskolánknak ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1.9 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

1.10 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű, vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segíti a helyes magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerhetik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő munkatárs

számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

1.11 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

1.12 Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válhatnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

1.13 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében gazdasági ismeretek tantárgy bevezetésére is sor kerül.

1.14 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: érték az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumokból is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával.

1.15 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a

tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.16 Eszközök, eljárások

Tanítványaink nevelése érdekében következetes követelményrendszerrel dolgozunk. Folyamatos ellenőrzéssel késztetjük diákjainkat eredményes tanulásra.

Lehetőség szerint egyéni foglalkozásokat, korrepetálásokat, csoportbontást alkalmazunk. A tanulás tanítására kiemelt figyelmet fordítunk. Törekszünk a tanulók olvasóvá nevelésére.

2. Személyiségfejlesztés

Alapelveinknek és céljainknak tekintjük az iskolánkba járó gyermekeket a felnőtt kor küszöbéig vezetni. Az iskolai életet úgy tervezzük, szervezzük, hogy számos lehetőséget adhassunk a valós élethelyzetek átélésére, megélésére.

A személyiségfejlesztés kiemelt feladatai

- A közösségi tevékenységben való részvétel képességeinek kibontakoztatása.
- Felkészítés különböző társas kapcsolatokra.
- Szociális és esztétikai fogékonyság formálása.
- Konfliktuskezelés és megoldás képességének fejlesztése.
- Az önismeret fejlesztése, az önnevelés megfelelő irányítása.
- A kapcsolat kompetencia, az autonómiai alapszükségletek figyelembe vétele.
- A tanulás motívumainak feltárása és fejlesztése.
- Pályaorientáció, felkészítés a továbbtanulásra, vagy munkába állásra.
- Az idővel való gazdálkodás megtanítása.
- Az egyéni érdeklődés, képességek kibontakoztatása.
- Norma- és szabálytudat, személyes erkölcsiség formálása.
- Értékvezérelt magatartás kialakítása.
- A médiák helyes használata, a média nyelvének értő és kritikus befogadása.
- Az emberi kommunikáció természetének megismerése, saját kommunikációs stratégiák kialakítása.
- A család fontos szerepének tudatosítása.
- A helyes higiéniai szokások, illemszabályok elsajátíttatása.
- Az életkornak megfelelő szexuális felvilágosítás.
- Az egészséges életmód, az egészségvédelem technikáinak elsajátítása.

3. Egészségfejlesztés

A teljes körű egészségfejlesztés iskolai programja

A teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezet és egészségfejlesztési programmal összhangban, a NAT és a tantárgyi kerettantervek egyes kapcsolódó tartalmai alapján készítettük el, figyelembe véve annak megvalósítása

népegészségügyi, pedagógiai és össztársadalmi célját. Iskolánk célja, hogy a diákok teljes szellemi, lelki és testi fejlődését elősegítse. Ennek alapja az egészség. Az egészségnevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

3.1 A lelki egészség megőrzésével kapcsolatos feladatok

A pedagógusi munka egyik legfontosabb feladata. A tanárnak a tanórákon, illetve az órákon kívül lehetőséget kell biztosítania a lelki nevelésre, a diákok személyiségének fejlesztésére, segítésére. Heti rendszerességgel az iskolai védőnő fogadóórát tart. Ezen kívül még heti rendszerességgel szociális segítő munkatárs van jelen az intézményben, akit bármilyen problémával felkereshetnek tanulóink.

3.2 A testi nevelés feladatai, a mindennapos testnevelés

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, megelőzhetőek lennének. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőkifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A mindennapos testnevelés megoldására a lehetőség adott, bár a keretek szűkösek. A tárgyi feltételek hiányosságait (tornaterem hiánya) többek között a helyi sportcsarnokkal való szorosabb együttműködéssel, jobb szervezéssel, sportversenyeken való aktív, rendszeres részvétellel is igyekszünk enyhíteni. Ezen túlmenően délutánonként is lehetőség van a sportudvar, illetve a sporteszközök használatára. A tanulmányi kirándulásokba is betervezzük a testedzés valamilyen formáját.

A testnevelés foglalkozások (órák, sportköri foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére. A felmentettek számára speciális, személyre szabott terheléssel, szükség esetén gyógyjellegű foglalkozásokkal (alapszinten működik) készülnek a testnevelő tanárok, akik ha szükséges konzultálnak az illetékes gyógytornásszal, illetve sportorvossal.

3.3 Az egészség megőrzésével, az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- Az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása.
- Az egészséges életmódra nevelés beépítése
- A helyes tanítási rend, szünetek rendjének meghatározása
- A helyes életmód követelményeinek megismertetése, betartása. Öntevékeny egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, a helyes szokások folyamatos gyakoroltatása, ellenőrzése.
- A személyi és környezeti higiéniára nevelés.
- Az egészséges táplálkozásra nevelés.
- Az egészséges és rendszeres testmozgásra nevelés.

3.4 Egészségre nevelés az osztályfőnöki órákon

- A mindennapos testnevelést biztosítjuk. Felelős: a megbízott testnevelő.

- Az osztálykirándulások tervezésében fontos szempont a kirándulások megfelelő részaránya. Felelős: az osztályfőnökök.
- A rendszeres orvosi vizsgálatokat és védőnői szűréseket biztosítjuk. Felelős: az igazgatóhelyettes.
- A testnevelésből felmentettek számára kiegészítő (esetleg gyógy jellegű) tevékenységeket szervezünk, illetve biztosítunk. Felelős: a megbízott testnevelő.
- Rendszeresen szervezünk – általában meghívott előadókkal – előadásokat a kábítószer-használat, az alkoholfogyasztás és a dohányzás veszélyeivel, ártalmaival kapcsolatban. Felelős: gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.
- Sportversenyek rendezésével igyekszünk ránevelni az ifjúságot a mozgás szeretetére, élvezetére, hangulatjavító hatására. Felelős: a megbízott testnevelő.
- Egészségnap szervezése. Felelős: az igazgatóhelyettes.
- A baleset megelőzésére, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés, felkészítés, balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése az iskolában, a háztartásban, közlekedésben.
- Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása.
- A szenvedélybetegség, magatartási függőség elleni küzdelemre való felkészítés, a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanuló beilleszkedésének elősegítése.

3.5 Az egészségnevelés, egészségfejlesztés színterei

Tanórai foglalkozások

Minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez, amelyre a tanmenetek elkészítésekor külön figyelmet fordítunk.

Témakörök:

- A táplálkozás
- Mozgás
- Személyes higiéné
- Veszélyes anyagok
- Egészségre káros szerek
- Családi élet és partnerkapcsolatok
- Környezet

Tanórán kívüli foglalkozások

Délutáni szabadidős foglalkozások

Sportprogramok, filmvetítés, versenyek, vetélkedők, egyéb játékos programok, stresszkezelő, problémamegoldó, személyiségfejlesztő foglalkozások, konfliktuskezelés esetleg szakember vezetésével.

Kirándulások, sportprogramok

Tanulmányi kirándulások szervezése.

4. Közösségfejlesztés, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskolánkba belépő gyerekeket osztályokba soroljuk. Az osztályfőnök a többi tanárral közösen, összehangolt munkával együtt alakítja a közösséget. A felsőbb évfolyamokon az osztályfőnök az osztályban tanító többi szaktanárral együtt formálják tovább a közösséget.

A közösségfejlesztés kiemelt feladatai

- A közösségek életének és programjainak szervezése, segítő irányítása.
- A közösség rítusainak megteremtése; norma, szokás- és hagyományteremtés.
- A tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása az újszerű tanulásszervezési eljárásokkal: kooperatív technikák, projektoktatás, témahetek szervezése.
- Az iskolai és nemzeti ünnepek méltó megtartása, a hazához, a néphez, a lakóhelyhez, az iskolához, a családhoz való kötődés formálása.

4.1 Együttműködés. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

4.1.1 Tanulói részvétel

A tanulókkal való együttműködés elsősorban a tanórák keretein belül történik. Nagyobb közösségeket érintő esetekben, illetve az iskola működésében bekövetkező változások esetén a diákönkormányzat képviselői és az iskolavezetés egyeztetése történik. Érdekvédelmi, érdeksérelmi esetekben egyéni, vagy diákönkormányzati kezdeményezésre indul meg a közös munka.

A diákönkormányzat működésében vannak még fejleszthető elemek. Segítő pedagógus támogatja a DÖK működését. Működésük saját SzMSz alapján történik.

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az igazgató az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén évente legalább 1 alkalommal, illetve az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulókat. A tanulók kéréseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik (a DÖK) útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével, vagy a szülői szervezettel.

4.1.2 Szülői részvétel

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az igazgató az iskolai szülői értekezleten, az osztályfőnökök az osztály szülői értekezleteken tájékoztatják a szülőket. Az újonnan beiskolázott tanulók szülei számára az év elején külön tájékoztatást adunk. Hétközi fogadóórákat tartunk és szükség esetén – telefonos egyeztetés alapján – a lehető legrövidebb időn belül létrejön a találkozás a szülő és a szaktanár vagy osztályfőnök, illetve a szülő és az igazgató (illetve a helyettese) között. Ilyen beszélgetést az iskola is kezdeményezhet. Ezt a módszert hatékonyabbnak, gyorsabbnak és rugalmasabbnak tartjuk, mint a hivatalos fogadóórák hagyományos rendszerét. Az elmúlt évek igazolták ezt a gyakorlatot. A szülői értekezleteket és a fogadóórák idejét az iskolai munkaterv tartalmazza. A pedagógusok fogadóórájának ideje az iskola honlapján is elérhető. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével, vagy a szülői szervezettel.

A szülőkkel való együttműködésnek több színtere van:

- szülői értekezletek (évente 2 alkalom, illetve ezen túlmenően szükség esetén – iskolai, vagy szülői kérésre)
- fogadóórák
- egyéni megbeszélés (telefonos egyeztetéssel) a szaktanár(ok), illetve az osztályfőnök részvételével
- nyílt napok
- szülői szervezet képviselőivel történő értekezletek (évente 2 alkalommal, illetve ezen túlmenően szükség esetén – iskolai, vagy szülői kérésre)

A szülőket a Szülői szervezet képviseli: osztályonként 2-2 szülő, akik maguk közül választják ki az elnököt, illetve az aláírásra jogosultakat. A Szülői szervezet a maga által megszervezett rendben tartja összejöveteleit, az iskolavezetéssel félévente, illetve igény szerint gyakrabban találkozik – a felmerülő problémák megoldására, illetve megvitatására, az iskolát segítő akciók koordinálására, valamint a hatáskörébe tartozó legitimációs kérdések intézésére. Ilyen alkalmakkor a Szülői szervezetet az általuk delegált tagok is képviselhetik. A Szülői szervezet kérésére az iskola minden esetben helyet biztosít az esedékes összejövetel kulturált körülmények között való lebonyolítására. A legitimációs aláírásra a szervezet írásbeli meghatalmazással alkalmanként egy személyt jelöl. A Szülői szervezet az iskolai élet egészére vonatkozóan konzultatív, véleményező és javaslattevő joggal rendelkezik, és véleményezési jogot gyakorol az intézmény pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának (a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendeletnek megfelelően és az ott előírt esetekben), valamint házirendjének elfogadásakor. Iskolánk életének aktív részesei a szülők. Vállalt pedagógiai feladatainak a szülőkkel egyetértésben, a támogatásukkal kívánunk eleget tenni.

4.1.3 A szülők, a diákok és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülőknek jogszabályban meghatározott jogaik és kötelezettségeik vannak. Az iskola szülői munkaközösség figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét, a gyermekek, tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető az iskola fenntartójánál, az iskola irattárában, a könyvtárban, az igazgatónál és az iskola honlapján. Az iskola nyitott bármilyen szülői kezdeményezésre, amely működését, pedagógiai programjának megvalósítását segíti. A szülő gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről közvetve a tájékoztató füzetből, illetve az elektronikus napló útján, valamint személyesen a fogadó órákon és szülői értekezleteken tájékozódhat. A szülő az iskolát érintő javaslatait, észrevételeit a szülői fórumon – SZMK értekezleten – mondhatja el és itt is kap választ azokra. Szükség esetén az intézményvezetőtől, illetve az iskola pedagógusaitól – előzetes egyeztetés szerint – személyes megbeszélés kérhető. A partnerek együttműködésének javítását mindhárom fél kezdeményezheti.

4.1.4 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Széki Teleki László Közalapítvány
- Pest Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztály
- Budapest Főváros Kormányhivatala

- Monori, Nagykátai Kistérségi Népegészségügyi Intézet
- Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyömrő
- Független Pedagógiai Intézet
- Gyermekjóléti Szolgálat, Maglód
- Jenei Fogászat, Gyömrő
- Gyömrő és Térsége Víziközmű Szolgáltató Kft.
- Gyömrő Város Önkormányzat Városi Könyvtár
- KELLO
- Magyar Államkincstár Budapesti és Pest megyei Igazgatóság
- Magyar Posta
- Maxim Könyvkiadó Kft.
- CIB bank
- Mozaik Kiadó Kft.
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központ (POK Szolnok)
- Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara
- Pest megyei Kormányhivatal
- Pest megye Önkormányzatának Főjegyzője
- Polgármesteri Hivatal, Gyömrő
- Rendőrőrs, Gyömrő
- Ignácz Ilona Városi Sportcsarnok, Gyömrő
- Studio Italia Kft.
- Hankó István Művészeti Központ

4.1.5 A kapcsolattartás formája és módja

Az iskolavezetés telefonon, elektronikusan, vagy személyesen rendszeresen tájékoztatja a **Fenntartót** az iskolában folyó munkáról; beleértve az általános tanulmányi helyzetet, a különböző versenyeken elért eredményeket, a tanulók egészségi állapotát, a dohányzással, alkohol- és drogfogyasztással kapcsolatos esetleges problémákat és a megoldásukra hozott intézkedéseket, az iskolába jelentkezők számát és tanulmányi eredményeit, a végzettek továbbtanulását, illetve munkába állását, a pedagógusok rendszeres továbbképzésének helyzetét, valamint az iskola állagának megóvására, az eszközfejlesztésre tett javaslatait, kéréseit.

Az iskolavezetés rendszeresen meghívja a fenntartó képviselőjét az évente előírt, illetve az alkalmanként szükséges rendkívüli értekezletekre.

Az önkormányzati képviselő testületet évente tájékoztatja az iskolavezetés az iskola globális helyzetéről, illetve megegyezik vele a városi nemzeti ünnepségeken való gimnáziumi részvételről – egyetértésben a város más oktatási intézményeivel.

A Pedagógiai Oktatási Központ segítségét elsősorban a szakmai ellenőrzések, a pedagógus minősítések, tanári továbbképzések, a továbbtanulás és az oktatási reformok értelmezése kapcsán veszi igénybe az iskola.

A társintézményekkel főleg a diákok iskolaváltásával kapcsolatos információkat cseréli ki az iskola (továbbtanulás, illetve évközi iskolaváltás lehetősége, a jelentkezők száma), valamint kölcsönös tájékoztatás történik az egyes oktatási intézményekben szervezett versenyeken való részvétel lehetőségeiről, illetve a városi ünnepségeken való részvétel összehangolásáról.

A családsegítő központ segítségét a nehéz szociális helyzetű, illetve az egészségügyileg, vagy szociálisan veszélyeztetett tanulók esetében veszi igénybe az iskola.

Az iskola-egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatót évente felkéri az iskola az új tanulók egészségügyi vizsgálatára, ismétlődően megszervezi a fogászati, szemészeti és gerincferdüléssel, valamint a magas vérnyomással kapcsolatos vizsgálatokat mind a diákság, mind a dolgozók részére. A végzős diákok az utolsó évben általános orvosi vizsgálaton vesznek részt.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai. Az osztályfőnöki munka tartalma. Az osztályfőnök feladatai

5.1 A pedagógus feladatai

5.1.1 A pedagógus alapvető feladatai

A rábízott tanulók nevelése, oktatása, iskolánkban a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, BTM tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben, illetve a szakértői javaslatban foglaltak figyelembe vételével.

Ezzel összefüggésben feladata különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, vagy a nevelés, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását segítse elő
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását és törekedjen azok betartására
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját

- részt vegyen a számára előírt pedagógus továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken
- határidőre megszervezze a kötelező minősítéseket
- megőrizze a hivatali titkot
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel

5.1.2 Általános munkarend

Az iskolát reggel 7^{00} órától 16^{00} óráig pedagógusok, vagy pedagógiai munkát közvetlenül segítők jelenlétében vehetik igénybe tanulóink.

Az oktatási és nevelési feladatok napi és heti ritmusa (órarend) a lehetőségekhez mérten alkalmazkodik a korosztályok terhelhetőségéhez. Az órarend kialakításánál fontos szempont, hogy kevés esetben legyenek 8. órák, és ha vannak is, készségtárgyak legyenek. A továbbiakban a munkarendet a házirend szabályozza.

5.1.3 A tanulói tevékenység felügyelete

A felügyeletek rendjét az SZMSZ és a Házirend szabályozza.

A szaktanár látja el a felügyeletet:

- a tanórákon, csoport foglalkozásokon
- egyéni órákon és foglalkozásokon
- tömegsporton, sportkörökön

Ügyeletes tanárok biztosítják a nevelői jelenlétet az iskolai élet egyéb színterein:

- az udvaron és a folyosókon a szünetekben

5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma. Az osztályfőnök feladatai.

5.2.1 A tanulmányi munka figyelemmel kísérése

- beszámolót készít az iskolavezetés értekezleteire a megadott szempontok alapján
- tájékoztatja a szülőket gyermekük tanulmányi előmeneteléről

5.2.2 A diákönkormányzat segítése

- minden év elején tevékenyen segíti az osztály diákönkormányzati képviselőinek megválasztását, ismerteti a DÖK működési szabályzatát
- az osztály előtt minden iskolai DÖK gyűlés után beszámoltatja a diákönkormányzati képviselőket
- az osztályfőnök támogatja a DÖK rendezvényeit, programjait

5.2.3 Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése

- Az osztállyal és az osztályban tanító tanárokkal történő megbeszélés, a véleményük kikérése után és figyelembe vételével félévkor és év végén értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra. Folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartatására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
- Igazolatlan hiányzás esetén a jogszabályokban előírt módon, hivatalos levélben, értesíti a tanuló szüleit és felhívja figyelmüket a további hiányzások következményeire. Ismételt igazolatlan hiányzás esetén a jogszabályban foglaltak szerint jár el.
- Folyamatosan figyeli az osztályterem berendezésének állagát, azonnal jelzi az iskolavezetésnek a hiányosságokat, rongálásokat, illetve intézkedik azok megjavításáról, megjavíttatásáról.

5.2.4 Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- elektronikus napló kitöltése, vezetésének ellenőrzése, a még hiányzó érdemjegyekre felhívja a szaktanárok figyelmét
- a javítóvizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése
- érettségivel, felvételeivel kapcsolatos feladatok és adminisztráció elvégzése
- az osztályt érintő statisztikák elkészítése a Kréta segítségével az iskolavezetés utasítása szerint

5.2.5 Az osztályfőnöki órák tervezése, megtartása

- az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját, a tanmenetet
- az első osztályfőnöki órán ismerteti a tanulókkal az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület tanulókat érintő határozatairól
- az első osztályfőnöki órán balesetvédelmi, tűzvédelmi oktatásban részesíti az osztályt
- az osztály DÖK képviselője révén, az osztályfőnöki órákon tájékoztatja az osztályt a diákönkormányzati határozatokról, tevékenységekről
- elvégzi a szükséges adminisztrációs tevékenységet

5.2.6 Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kapcsolódó feladatok

- minden év elején az első osztályfőnöki órán ismerteti a házirendet
- a hagyományos rendezvényeken (tanévnyitó, gólyanap, szalagavató, osztálykarácsony, ünnepségek, ballagás, tanévzáró stb.) felügyeli saját osztályát
- megtervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az osztálykirándulásokat

5.2.7 Szülőkkel való kapcsolattartás

- rendszeresen tájékoztatja a szülőket gyermekük fejlődéséről, tanulmányi eredményeiről és az esetenként felmerülő problémákról
- egy évben legalább két szülői értekezletet tart

5.2.8 Egyéb kapcsolatai

- kapcsolatot tart és együttműködik a védőnővel, az iskolaorvossal, illetve a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A tehetség és a képesség kibontakoztatása ezek felismerésével kezdődik. Ez történhet a szakórákon, a szabadidős tevékenységben, a szülőtől, illetve a tanulótól kapott tájékoztatás alapján és a korábban elért eredmények ismeretében. Ezt követően a segítség többféle lehet: a szakórákon a differenciált oktatás lehetőségeit kihasználhatjuk; a tanulónak lehetőséget adunk, hogy az iskola nyilvánossága előtt is bemutathassa tudását; ösztönözzük a különböző tanulmányi, sport, illetve művészeti versenyeken való indulást; segítjük a megfelelő szakemberekkel, illetve szakintézményekkel való kapcsolat felvételét és kialakítását; kisebb mértékben – esetenként – anyagi támogatást nyújtunk (pl. nevezési díj átvállalása). A versenyeken való indulást, illetve a felkészülést alkalmanként és indokolt esetekben a tanórán való részvétel elengedésével is támogatjuk, illetve a szaktanárok, szakkörök tartásával, segítik a tanulókat.

6.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítésére, sajnos, igen korlátozottak a lehetőségeink, viszont figyeljük a különböző ösztöndíj-pályázatokat, és ezekre felhívjuk a tanulók figyelmét. Indokolt esetben, az iskola írásban is támogatja a tanuló ösztöndíj-kérelmét. A költségvetési lehetőségek arányában a tanulói jogviszonyhoz kötött hozzájárulás mértékének csökkentését lehetővé tesszük.

6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek és tanulási kudarcok kezelésére és az ilyen tanulók felzárkóztatására komoly gondot fordítunk, de ezen problémák megoldása rendkívül időigényes és alapos körültekintést igénylő feladat. Az ilyen jellegű bajok felfedezése a szakórákon, illetve az osztályfőnöki munka során szokott történni, de nem ritka a szülőtől, vagy a tanulótól érkező jelzés sem. A problémákat feltétlenül megértéssel és semmiképpen sem adminisztratív úton próbáljuk megoldani. Mindig bevonjuk a tanulót és a szülőt, gyakran az osztálytársakat is. Az érintett tanárok – alkalomadtán az egész tantestület és különösen a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásával megbízott pedagógust – közösen próbálják kidolgozni a megfelelő terápiát. Ennek részét alkothatják a korrepetálások (ezek időpontját és tartamát mindig egyénileg állapítjuk meg, de ez nem jelenti azt, hogy minden tanuló feltétlenül egyéni foglalkozásokon vesz részt), rendszeres beszélgetések, az osztályfőnökök és a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásával megbízott pedagógussal, kapcsolatfelvétel, illetve tartás a Pedagógiai Szakszolgálattal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.

A korrepetálások délután folynak a kijelölt tantermekben. A korrepetálások számát a szaktanár dönti el, rendszeres írásbeli és szóbeli számonkérés alapján. Indokolt esetben a számonkérés bizottság előtt is történhet – a szülői jelenlétet is megengedve. A korrepetáláson a tanuló terhelését is figyelembe vevő mértékű házi feladat is adható.

Megtörténhet, hogy azonos évfolyamon belül osztályváltást javaslunk, természetesen a szükséges különbözeti vizsgák teljesítése mellett. Sajnos, az is előfordulhat, hogy az iskola legjobb igyekezete mellett sem tud segíteni – ilyenkor szoktuk felvetni az iskolaváltás lehetőségét. Ez nem túl gyakori eset, elsősorban akkor következik be, ha a tanuló a segítség ellenére tartósan és szemmel láthatóan nem tud megfelelni az iskola követelményrendszerének. Az iskolaváltáshoz természetesen minden adminisztratív és humánus segítséget igyekszünk megadni, többek között felvesszük a személyes kapcsolatot az új iskola igazgatójával.

6.4 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját ellátni már nem lehet az igazgató által kinevezett gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel. Azonban a feladat ellátásában egy, ennek a feladatnak a koordinálásával megbízott kolléga, az osztályfőnöki munkaközösség vezetője, az osztályfőnökök és az iskolatitkár vesz részt.

A koordináló rendszeresen konzultál az osztályfőnökökkel és kapcsolatot tart az iskola egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatóval, a helyileg illetékes családsegítő, gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhatósággal és kormányhivatallal, illetve követi a változó hatósági, törvényes előírásokat. A gyermek komoly testi, vagy lelki veszélyeztetettsége esetén az igazgató segítségével kezdeményezheti hivatalos hatósági eljárás megindítását is.

A tartós tanulási kudarcnak kitett gyermek esetében a koordináló, vagy az osztályfőnök kezdeményezi egyénre szabott felzárkóztató-korrepetáló foglalkozások megszervezését az érintett szaktanárok megkeresésével – és egyidejűleg az igazgató tájékoztatásával.

Reménytelennek látszó esetekben javaslatot tehet más osztályba, vagy a szülő beleegyezésével, más iskolába való áthelyezésre.

Az iskola gondot fordít a drog-, illetve dohányzás elleni küzdelemre és a fiatalkorúak alkoholfogyasztásának megakadályozására. Ezért rendszeresen szervezünk – megfelelő szakértők, az iskolai védőnő és az iskola rendőre bevonásával – ilyen jellegű felvilágosító előadásokat és programokat. Ezen túlmenően az iskola területén, illetve az iskola által szervezett minden rendezvényen és a közös megmozdulásokon tiltjuk és szankcionáljuk a fent említett káros tevékenységet, illetve a titoktartási kötelezettség figyelembe vételével – bár azzal nem mindig egyetértve – konzultálunk a szülőkkel, vagy gondviselőkkel.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A tanulási gondokkal küszködő tanulókat felzárkóztatásra, korrepetálásra irányítjuk. Tanulmányi teljesítményük értékelésekor figyelembe vesszük a szakvéleményben leírt javaslatokat.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére iskolánkban diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat legfontosabb feladatai közé tartozik a tanulói jogok képviselete, az iskolai ünnepségek és megemlékezések szervezésében való részvétel, a szabadidő tartalmas eltöltésének biztosítása és a jó tanár-diák kapcsolat fenntartása. Hozzájárul a diákévek tartalmassá, emlékezetessé tételéhez, a jogok gyakorlásával segít felkészülni az állampolgári szerepre. A diákönkormányzat tagjai részt vesznek az iskola kulturális programjain, szükség esetén azok szervezésében, a hagyományápolásban, hagyományépítésben. Célunk ezen felül olyan ifjúsági szervezet létrehozása, melyben az iskola diákjai örömmel és aktívan vállalnak feladatokat, saját kreatív ötleteikkel állnak elő, a megvalósításban is tevékenyen részt vesznek, és ezáltal személyiségüket és környezetüket fejlesztik. A jogok demokratikus keretei adottak iskolánkban, folyamatos a kapcsolattartás az iskolavezetéssel, a tantestülettel és az osztályokkal. Iskolánkban a diákönkormányzat egy belülről építkező szervezet. Élén a mindenkori, a DÖK képviselők által megválasztott DÖK

elnök áll. Minden osztály minimum 2 taggal képviselteti magát. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az igazgató által megbízott pedagógus segíti.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

8.1 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködése

Intézményünk csak akkor működhet eredményesen, ha a gyermekek érdeklődésére, egyéni képességeire épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. A nevelés a gyermeki személyiség harmonikus, sokoldalú fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált együttműködése. Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség, megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Az eredményes együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, tájékoztatás és az őszinteség. Pedagógiai programunkat a szülőkkel egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ennek érdekében tájékoztatjuk a szülőket az iskolai nevelés céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről és a házirendről, valamint törekszünk arra, hogy megismerjük a szülők véleményét, elvárásait és alkalmat biztosítunk a szülőknek, hogy intézményünk közéletének tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.

8.2 A szülők tájékoztatásának és kapcsolattartásának formái

- Szóbeli: szülői értekezletek, fogadóórák, telefon.
- Írásbeli: iskolai honlap, elektronikus napló, e-mail.

Szülői értekezlet feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés és a szülők tájékoztatása

- az intézmény céljairól, feladatairól
- az iskolai helyi tanterv követelményéről
- az értékelő munkáról
- a közösség, osztály munkájáról, a szocializáció szintjéről
- a közösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- a házirendről
- a szülők kérdéseinek, véleményeinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az intézményvezetése felé

A szülői értekezletek időpontját az éves munkaterv tartalmazza.

9. Vizsgaszabályzat

A továbbhaladás, azaz a magasabb évfolyamba lépés feltételei

Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítási rendjének szabályozása. A tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a

köznevelési törvény végrehajtása érdekében készült 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 65-72. §-ainak rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi, vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatára javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira. A vizsgabizottság minimum három főből áll.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni. Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi, vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani. Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % -a elméleti tantárgy esetén.

Ezen kívül osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak legkésőbb a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott – kérelmére – a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a Kn. 64.§ (2) bekezdése szerint sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó tanév/évek

tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Osztályozó vizsgára jelentkezni a KRÉTA e-ügyintézés menüponton keresztül benyújtott kérelemmel lehet.

Az osztályozó vizsgát megismételni nem lehet, elégtelen eredmény esetén javítóvizsgát tehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga javítóvizsgája is elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Az utolsó év anyagából tett osztályozó vizsga érettségi feladatsor típusú. A feladatsor értékelése a mindenkori érettségi százalékoknak megfelelően van értékelve.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás, vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból, vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Indokolt esetben a tanuló a tizenegyedik évfolyam szeptember végéig egyszeri alkalommal – különbözeti vizsga nélkül – módosíthat az általa választott fakultációs tárgyon. Amennyiben a tanév végén úgy dönt, hogy tizenkettedik évfolyamon másik fakultációs tárgyat választ, a tizenegyedik évfolyam anyagából különbözeti vizsgát kell tennie. A fakultációváltás feltétele a különbözeti vizsgán a minimum 50%-os eredmény elérése.

Különbözeti vizsgára jelentkezni a KRÉTA e-ügyintézés menüponton keresztül benyújtott kérelemmel lehet.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga témaköreit az érintett tanulók a tanévzáró ünnepségen kérik és átveszik a szaktanártól. Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A tanulót a vizsga eredményéről a szóbeli vizsgát követően tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/javító/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 73.§ (1) bekezdés a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Minden vizsgatárgy írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. Valamint néhány vizsgatárgy esetében gyakorlati vizsgarész is szükséges az érdemjegy megszerzéséhez. (vizuális kultúra, médiaismeret, ének zene, digitális kultúra, testnevelés). Természettudomány tantárgyból a szóbeli vizsga projektmunka formában történik. A szaktanárok mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgarész követelményeit az adott évfolyam Helyi tantervében meghatározott ismereteket kéri számon. A szaktanár a tanuló felkészülését segíti a pontos követelmény megadásával, melyet ismertet a tanulóval. A szóbeli vizsga 5 – 10 tételből állhat.

A tanulmányok alatti vizsgán a köznevelési törvény 68.§ (4) bekezdésének hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában és Helyi tanterveiben található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. A dolgozat javítása pontozásos rendszerben történik, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt jelölni kell.

Az írásbeli vizsgarészt szóbeli vizsgarész követi. Az érdemjegy 60%-a az írásbeli, 40%-a szóbeli vizsgarészből tevődik össze. Amennyiben az írásbeli vagy a szóbeli vizsgarészek valamelyike nem éri el a 12%-ot, a vizsga eredménye elégtelen.

Amennyiben a tanulóknak fakultáció váltás miatt szükséges különbözeti vizsgát tenni, a vizsgát minimum 50%-os eredménnyel kell teljesíteni.

A javítóvizsga végleges eredménye közepes osztályzatnál nem lehet jobb.

A vizsgatárgy az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1–24% – elégtelen
- 25–39% – elégséges
- 40–59% – közepes
- 60–79% – jó
- 80–100% – jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.
Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

A vizsgatárgyak részei

	írásbeli	**szóbeli**	**gyakorlati**
Magyar nyelv és irodalom	**x**	**x**	
Történelem	**x**	**x**	
Állampolgári ismeretek	**x**	**x**	
Matematika	**x**	**x**	
Idegen nyelv	**x**	**x**	
Földrajz	**x**	**x**	
Biológia	**x**	**x**	
Kémia	**x**	**x**	
Fizika	**x**	**x**	
Természettudomány	**x**	**x**	
Digitális kultúra		**x**	**x**

Vizuális kultúra		**x**	**x**
Mozgóképkultúra - médiaismeret		**x**	**x**
Ének-zene		**x**	**x**
Testnevelés		**x**	**x**
Belügyi rendészeti ismeretek	**x**	**x**	
Fakultáció	**x**	**x**	
Honvédelmi alapismeretek	**x**	**x**	

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 60 - 180 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük legalább 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot (pl. mobiltelefon használata, fegyelmezetlenség, meg nem engedett segédeszközök használata, a terem engedély nélküli elhagyása) követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak, aki ezt a vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató tanár, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt legalább 10 perccel kötelező megjelennie
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 30 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 15 percet tarthat

- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tájékozatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- a vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt, illetve súlyosan tévedett. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyosan tévedett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt.
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja,

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontra figyelemmel értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Gyakorlati vizsga általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

Kisérettségi

Iskolánkban kisérettségi vizsgát szervezünk, az érettségi vizsgára való eredményes felkészítés, illetve felkészülés céljából. Ezek tartalmukban és lebonyolításukban az érettségi vizsgához hasonlóak. Az itt szerzett érdemjegy súlyozottan számít be a tanév végi osztályzatba. A vizsgák témaköreit, illetve tételeit a szaktanárnak a tanulókkal október végéig ismertetnie kell.

Az elmulasztott kisérettségi vizsgát pótolni kell. Egyéni tanrendben tanuló diák esetén az intézményi belső vizsgák letétele nem kötelező.

a) Nyelvi kisérettségi 10. évfolyam

Egy választható idegen nyelv (angol, német, olasz), mely választás határideje szeptember vége. A nyelvi kisérettségi szóbeli vizsga, az iskola munkaterve szerint meghatározott időpontban. A nyelvi kisérettségi osztályzata 200%-os témazáró jegynek felel meg.

Az értékelés az alábbi százalékhatárok szerint történik:

85 - 100 %	jeles
70 – 84 %	jó
55 – 69 %	közepes
40 – 54 %	elégséges
0 – 39 %	elégtelen

b) Kisérettségi 11. évfolyam

11. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, matematikából és történelemből kötelesek a tanulók kisérettségi vizsgát tenni.

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli
Magyar nyelv és irodalom	x	x
Matematika	x	
Történelem	x	x

A kisérettségi időpontjai az iskola munkaterve szerint meghatározott időpontban kerül megtartásra. Magyar, történelem 2-szer 200%-os jegy, a matematika egy 300%-os jegy.

Az értékelés az alábbi százalékhatárok szerint történik:

Az elmulasztott kisérettségi vizsgát pótolni kell, egyéni munkarend alapján tanuló diáknak a kisérettségit nem szükséges pótolni ellenkező esetben a tanuló az adott tantárgy(ak)ból javítóvizsgát köteles tenni (egy tanévben a jelenlegi rendelkezések szerint csak három tantárgyból lehet javítóvizsgát tenni! Több tantárgy esetén ez automatikusan évismétlést jelent!).

A vizsgára való jelentkezést a KRÉTA e-ügyintézésén keresztül lehetséges benyújtani.

80 – 100 %	jeles
60 – 79 %	jó
40 – 59 %	közepes
25 – 39 %	elégséges
0 – 24 %	elégtelen

Előrehozott érettségi

Intézményünkben lehetősége van a tanulóknak előrehozott érettségi vizsgát tenni. Abban az esetben, ha a tanuló élni kíván ezzel a lehetőséggel, osztályozó vizsgát kell tennie. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata tartalmazza az osztályozó vizsgára történő jelentkezés, a megszervezés és értékelés szabályait. Az a tanuló, aki sikeres előrehozott érettségi vizsgát tesz, a következő tanévtől az adott tantárgy óralátogatása alól felmentést kap. Az órarend szerinti első és utolsó órákról távol maradhat, abban az esetben, ha ezt a szülő írásban kérvényezi. A napközbeni tanórákon, ha nem kíván részt venni, minden esetben az intézmény területén kell tartózkodnia.

10. Az érdemjegyek dokumentálása

A pedagógusok a hivatalos, elektronikus naplóban (Kréta) vezetik a tanulók érdemjegyeit és mulasztásait. A tantestület közös megegyezése alapján a napló zárásának időpontja minden hónap 15-e. A Kréta rendszerből félévi értesítőket a törvényben meghatározott időpontig elérhetővé tesszük a tanulók számára. Az év végi érdemjegyeket bizonyítványban rögzítjük.

11. A felvétel és az átvétel szabályai

Az év közben, illetve a felvételi időszakán kívül más iskolából átjelentkezőket – ha pedagógiai okokból szükséges – különbözeti vizsgával vesszük át. Az átvétel természetesen nem automatikus: figyelembe vesszük az adott osztály tanulói létszámát is. Sikertelenül vizsgázó tanuló – a tantestület kedvező döntése esetén – az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait iskolánkban.

A tanulók átvételével kapcsolatban az intézmény helyi tanterve által előírt követelményeket szem előtt tartva az intézmény vezetője saját hatáskörében dönt. Az átvétel során előírhat évfolyamismétlést, osztályozó vizsgát, különbözeti vizsgát. Amennyiben a tanuló az előírt kötelezettségeit az előírt határidőn belül nem teljesíti, úgy alacsonyabb évfolyamra írható be.

A felvételi eljárás különös szabályai

Iskolánk a törvényes előírásoknak megfelelően tart felvételi vizsgát. Iskolánk le is bonyolítja a központi felvételik megíratását minden jelentkező számára.

Iskolánk minden év október 20-ig felvételi tájékoztatót készít. A tájékoztató ezen időpontig felkerül a honlapunkra, valamint a közoktatás információs rendszerében a nyilvánosság számára közzétett, az iskolára vonatkozó dokumentumok között is megjelenik. A 8. osztályosok felvételi jelentkezési lapját az illetékes általános iskola küldi meg intézményünknek.

A 8. osztályosok számára központi felvételit tartunk, melyre az általános iskolában kell jelentkezni a hivatalosan közzétett határidőig. Az írásbeli vizsga kiértékelt feladatlapjait a vizsgázó és szülője a vizsgát követő 8 napon belül, az intézmény által kijelölt napon, (8 óra) az iskola képviselőjének jelenlétében megtekintheti és az értékelésre észrevételt tehet, ha a javítás a hivatalos javítókulcstól eltérően történt.

Az **emelt óraszámú angol** (0002) és az **általános tantervű** osztályban (0001) a jelentkező által megszerezhető pontok alakulás a következő:

Központi írásbeli: 50 + 50, azaz maximum 100 pont.

Az általános iskolai eredmények (7. év végi és 8. félévi jegyek duplázva): magyar nyelv 10 pont, magyar irodalom 10 pont, történelem 10 pont, matematika 10 pont, egy idegen nyelv 10 pont. Összesen :100 pont.

A felvételin megszerezhető maximális pontszám 200 pont.

A **honvéd kadét** (0003) tanulmányterületre jelentkezők esetén a megszerezhető pontok alakulás a következő:

Központi írásbeli: 50 + 50, azaz maximum 100 pont.

Az általános iskolai eredmények (7. év végi és 8. félévi jegyek): magyar nyelv 10 pont, magyar irodalom 10 pont, történelem 10 pont, matematika 10 pont, egy idegen nyelv 10 pont. Összesen: 50 pont.

Szóbeli elbeszélgetés: a honvéd tanulmányterülethez kapcsolódó ismeretek felmérése. Összesen: 50 pont

A felvételin megszerezhető maximális pontszám 200 pont.

Az összpontszám alapján az iskola igazgatója elkészíti a felvételi rangsort.

Pontegyezőség esetén a rangsorolásnál a matematika központi írásbeli pontszáma kerül figyelembevételre, amennyiben marad a pontegyezőség, a magyar nyelv központi írásbeli pontszáma dönt.

A felvételi eljárás során az *azonos pontszámot elérő tanulók* közül a rangsor elkészítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének településén található, illetve akinek sajátos helyzete azt indokolja.

Az említett sajátos helyzet meghatározása: a felvételi eljárás és a rangsorolás szempontjából sajátos helyzetnek minősül, ha a tanuló

a) tartósan beteg,
b) három- vagy többgyermekes családban él,
c) testvére, vagy testvérei az iskola tanulói, vagy azok voltak,
d) egyedülálló és/vagy tartósan beteg és/vagy fogyatékos szülő neveli,
e) szülője, gondviselője az iskola dolgozója,
f) gyámság alatt áll,
g) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
h) védelembe vétel alatt áll, az iskolánkba történő felvételére a gyámhatóság és/vagy a gyermekjóléti szolgálat tett javaslatot.

A tényleges felvételt a Felvételi Központ állapítja meg – figyelembe véve a tanuló iskolaválasztási sorrendjét. A felvételt hirdető középfokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjében meghatározott határidőig megküldi a felvételről, vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, tovább, ha a jelentkező tanulói jogviszonyban van, az általános iskolának is. A középfokú iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki. Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a középfokú iskolába az adott évfolyamra felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni. A kiírást meg kell küldeni a székhely szerint illetékes kormányhivatalnak. A jelentkezés elutasítása esetén az iskola igazgatójának fel kell hívnia a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a jelentkező és a szülő figyelmét, hogy az Nkt. 37. § (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet. A

jogorvoslati eljárást megindító kérelmet annak a középfokú iskolának a fenntartójához kell benyújtani, amelyiknek a döntésével a tanuló, a szülő nem ért egyet. Ha több jelentkezési kérelemmel kapcsolatos döntés ellen élnek a jogorvoslat lehetőségével, egyidejűleg valamennyi felvételiről szóló döntést tartalmazó lapot továbbítani kell.

A középfokú iskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben a tanulmányait folytatta.

II. rész A Teleki László Gimnázium helyi tanterve

1. A választott kerettanterv megnevezése

1.1 Kerettanterv 2020

Az 5/2020. (I. 31.) Korm.rendelet módosította a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletet, amely alapján felmenő rendszerben új Nemzeti Alaptanterv lép életbe 2020. szeptember 1-vel. Az alábbiakban megtalálhatók a Nemzeti Alaptanterv alapján készített helyi tantervünk részletei.

2.A választott kerettanterv által meghatározott minimális óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, és a szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése és óraszámai

Általános tantervű osztály

9. évfolyamtól felmenő rendszerben

	9. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	12. évfolyam
Tantárgyak	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	4	4	**4+1**
Matematika	3	3	3	3	3	**3+1**	3	**3+1**
Történelem	2	**2+1**	2	**2+1**	3	**3+1**	3	**3+1**
Állampolgári ismeretek							1	1
Természettudomány					2	2		
Kémia	1	1	2	2				
Fizika	2	2	3	3				
Biológia	3	3	2	2				
Földrajz	2	**2+1**	1	**1+1**				
Első élő idegennyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
Második idegennyelv	3	3	3	3	3	3	3	**3+1**
Művészetek:								
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (kötelező érettségi vizsgatárgyakra fordítható)					4		4	
Kötelező alapóraszám	32	34	32	34	30	32	29	29
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4	2	5	4
Maximális órakeret	34	**34**	34	**34**	34	**34**	34	**33**

Emelt óraszámú angol osztály

9. évfolyamtól felmenő rendszerben

	9. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	12. évfolyam
Tantárgyak	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	4	4	**4+1**
Matematika	3	3	3	3	3	**3+1**	3	**3+1**
Történelem	2	2	2	2	3	**3+1**	3	**3+1**
Állampolgári ismeretek							1	1
Természettudomány					2	2		
Kémia	1	1	2	2				
Fizika	2	2	3	3				
Biológia	3	3	2	2				
Földrajz	2	2	1	1				
Első élő idegennyelv	3	**3+2**	3	**3+2**	4	4	4	4
Második idegennyelv	3	3	3	3	3	3	3	**3+1**
Művészetek:								
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (kötelező érettségi vizsgatárgyakra fordítható)					4		4	
Kötelező alapóraszám	32	34	32	34	30	32	29	29
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4	2	5	4
Maximális órakeret	34	**34**	34	**34**	34	**34**	34	**33**

Emelt óraszámú humán osztály

9. évfolyamtól felmenő rendszerben

	9. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	12. évfolyam
Tantárgyak	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**
Magyar nyelv és irodalom	3	**3+1**	4	**4+1**	4	4	4	**4+1**
Matematika	3	3	3	3	3	**3+1**	3	**3+1**
Történelem	2	**2+1**	2	**2+1**	3	**3+1**	3	**3+1**
Állampolgári ismeretek							1	1
Természettudomány					2	2		
Kémia	1	1	2	2				
Fizika	2	2	3	3				
Biológia	3	3	2	2				
Földrajz	2	**2**	1					
Első élő idegennyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
Második idegennyelv	3	3	3	3	3	3	3	**3+1**
Művészetek:								
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (kötelező érettségi vizsgatárgyakra fordítható)					4		4	
Kötelező alapóraszám	32	34	32	34	30	32	29	29
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4	2	5	4
Maximális órakeret	34	**34**	34	**34**	34	**34**	34	**33**

Honvéd kadét osztály

9. évfolyamtól felmenő rendszerben

	9. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	12. évfolyam
Tantárgyak	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**	**Kerettantervi óraszámok**	**Helyi tantervi óraszámok**
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	4	4	**4+1**
Matematika	3	3	3	3	3	**3+1**	3	**3+1**
Történelem	2	**2+1**	2	**2+1**	3	**3+1**	3	**3+1**
Állampolgári ismeretek							1	1
Honvédelmi alapismeretek	1	1	1	1	2	2	2	2
Természettudomány					2	2		
Kémia	1	1	2	2				
Fizika	2	2	3	3				
Biológia	3	3	2	2				
Földrajz	2	2	1	1				
Első élő idegennyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
Második idegennyelv	3	3	3	3	3	3	3	**3+1**
Művészetek:								
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (kötelező érettségi vizsgatárgyakra fordítható)					2		2	
Kötelező alapóraszám	32	34	32	34	30	32	29	29
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		4	2	5	4
Maximális órakeret	34	**34**	34	**34**	34	**34**	34	**33**

3.Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei. A tankönyvek térítésmentes igénybevételének szabályai és igénybevétele biztosításának kötelezettségei

3.1 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A Teleki László Gimnázium csak a jogszabályok által elfogadott tankönyveket, tanítási segédleteket használja. A tankönyvek, taneszközök kiválasztása – a jogszabályok figyelembe vétele mellett – a szakmai munkaközösségek feladata.

3.2 Tankönyvellátás helyi rendje

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 184/I. § alapján a tankönyvrendelés elkészítésével egyidejűleg az iskolai tankönyvellátás helyi rendjében az iskola igazgatójának meg kell neveznie a tankönyvfelelőst, annak feladatait; az iskolának közzé kell tennie az iskolai tankönyvellátás helyi rendjét.

A TANKÖNYVELLÁTÁSBAN KÖZREMŰKÖDŐK FELADATAI

Az igazgató feladata

- felelős az iskolai tankönyvellátás megszervezéséért
- megalkotja a tankönyvellátás helyi rendjét
- kijelöli a tankönyvellátásért felelős személyt
- egyeztet a szükséges szervekkel
- kapcsolatot tart a tankönyvellátásban érintett valamennyi iskolán kívüli szervezettel

A tankönyvellátásért felelős személy feladata

- tartja a kapcsolatot az iskolában valamennyi, a tankönyvellátásban részvevő személlyel
- osztályonként összesíti a tankönyvlistát
- felméri a tantárgyankénti igényt és annak megfelelően módosítja a rendelés darabszámát
- tartja a kapcsolatot a KELLO-val
- lebonyolítja a tankönyvrendelést
- intézi a pótrendelést
- átveszi az iskolába érkező tankönyveket
- megszervezi azok kiosztását
- rendszerezi a begyűjtött használt tankönyveket
- intézi az ingyenes tankönyvekkel kapcsolatos selejtezési feladatokat
- az állam által ingyenesen biztosított tartós könyveket állományba veszi

Az osztályfőnök feladata

- a tanév végén részt vesz a kölcsönzött könyvek begyűjtésében
- tájékoztatja a szülőket, diákokat a tankönyvrendelés menetével kapcsolatban
- részt vesz a tankönyvek szétosztásában

A szaktanár feladata

- tankönyvválasztás

TANKÖNYVEK HASZNÁLATÁNAK HELYI RENDJE

A megrendelt tankönyveket a szaktanárok döntése alapján rendeljük a KELLO által biztosított állományból.

A tankönyveket a tanulók az adott tanév első napján kapják meg és az utolsó tanítási napon leadják, kivéve a négy évig kiadott tankönyveket, melyek az alábbiak:

- négyjegyű függvénytáblázat
- történelem atlasz
- földrajz atlasz
- mind a négy évfolyam irodalom tankönyv és szöveggyűjtemény
- mind a négy évfolyam történelem tankönyv

A 12. évfolyam, valamint a 4 évig a tanulóknál lévő tankönyveket a szóbeli érettségi vizsga utolsó napján kell leadni.

A munkafüzeteket és az idegen nyelvkönyveket nem kell leadni.

Tankönyvek elvesztése, illetve megrongálódása esetén a tanuló, illetve gondviselője pótolni köteles.

Intézményünkben használt tankönyvek listája, a törvényi előírásoknak megfelelően, az iskolai Tankönyvellátás helyi rendjében vannak feltüntetve.

SELEJTEZÉS

Intézményünk évente egyszer, a leadott tankönyveket átnézi és állapotnak megfelelően állományban tartja, vagy selejtezi. Amennyiben tankönyv változtatásra kerül sor és az aktuális tankönyvek már nem hatályosak, a leadás után selejtezésre kerülnek.

1. A Nemzeti Alaptanterv, a kerettanterv és a helyi tanterv kapcsolata

A Nemzeti Alaptantervben meghatározottak érvényesülését a kerettanterv biztosítja. A kerettanterv tartalmazza a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy, vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és meghatározza a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet.

A köznevelési törvény tíz százalékban rögzíti az intézmény helyi szabad időkeretét. A kerettanterv így nagyrészt a helyi tanterv feladatát átvállaló központi dokumentummá vált.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A középiskolában folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető készségek, képességek elsajátítása a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésű

- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a személyiség erkölcsi, értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával

4.1 Helyi pedagógiai feladatok

Képzési szerkezet a pedagógiai célok szolgálatában

Alapvető képzési célunk a színvonalas középfokú oktatás. Korszerű ismeretek közvetítésével és a személyiség fejlesztésével. A célunk megvalósításának érdekében **speciális képzési lehetőségeket** kínálunk az általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók számára.

A tanulók

- érdeklődésük és
- felvételi eredményeik figyelembevételével nyerhetnek felvételt, illetve kerülhetnek be a **négy évfolyamos gimnáziumi osztályainkba**.

Négy évfolyamos gimnáziumi képzés: a tanulók négy gimnáziumi év után 12. évfolyam végén teszik le rendes érettségi vizsgájukat. A négy évfolyamos gimnáziumi osztályainkban a tanulók – a jelentkezéstől és felvételtől függően – a következő **tanulmányi területeken** tanulhatnak:

- emelt óraszámú angol
- emelt óraszámú humán
- általános tantervű

- honvéd kadét

4.2 Képzési sajátosságok a humán tanulmány területen

A terület jellemzője: a speciális humán csoportok diákjai emelt óraszámban tanulják a magyar nyelv és irodalmat és a történelmet.

Kiknek ajánljuk: ezt a képzési formát elsősorban azoknak ajánljuk, akik különös érdeklődést mutatnak a humán tantárgyak iránt és/vagy olyan felsőoktatási intézményben szeretnének továbbtanulni, amelyen a történelem és/vagy a magyar nyelv és irodalom kötelező érettségi / felvételi tárgy (jog, közgazdaság, államigazgatás, tanár, valamint a médiával és kommunikációval kapcsolatos pályák).

A humán tanulmányi területen folyó történelem és magyar oktatás

Az elmúlt évtizedben érezhetően megnőtt az érdeklődés a társadalomtudományok, ezen belül a történettudomány, a történelem tanulása iránt. A humán csoportok beindításával megpróbálunk megfelelni a jelentkező tanulói igényeknek: magyar nyelv és irodalomból, illetve történelemből a követelményeknek megfelelő, mélyebb, átfogóbb ismeretek nyújtására biztosít lehetőséget a csoportok megszervezésével.

A történelmet, valamint a magyar nyelv és irodalmat a négy év során mindvégig emelt óraszámban tanulják a diákok, ami lehetőséget biztosít a tananyag elmélyültebb elsajátítására. Az összefüggések alaposabb áttekintésére, a logikusabb rendszerezésre, az emelt szintű

érettségi vizsgákra történő felkészülésre. Célunk nem annyira az ismeretanyag mennyiségi növelése, inkább az elmélyült, alapos tanulás lehetőségének biztosítása, és a mai kor és érettségi követelményeinek megfelelően az írás- és szóbeli kommunikációs készség erőteljes fejlesztése. Ez utóbbiak a választott pályán is elengedhetetlenül szükségesek a sikeres szerepléshez.

4.3 Képzési sajátosságok az idegen nyelvi tanulmány területen

A terület jellemzője: az emelt óraszámú idegen nyelvi csoportokban a hagyományos gimnáziumi tanterv szerint tanulnak a diákok, de mellette emelt óraszámú (heti 5 óra) képzést kapnak angol nyelvből. Célunk, hogy a diákok előrehozott érettségi vizsgát, illetve nyelvvizsgát tegyenek, valamint emelt szintű érettségi vizsgával szerezhessenek nyelvvizsgát.

A 11-12. évfolyamon lehetőségük van a tanulóknak arra, hogy a továbbtanulási irányukhoz szükséges tantárgyakat magasabb óraszámban (+2 óra), emelt szinten tanulják fakultációs órák keretében.

Kiknek ajánljuk: ezt a képzési formát elsősorban azoknak az idegen nyelvet szerető, azt tanulni akaró diákoknak ajánljuk, akik még nem döntötték el, milyen felsőfokú intézményben tanulnának a későbbiekben tovább, ugyanakkor szeretnének minél alaposabb tudással eljutni a pályaválasztás szempontjából döntő jelentőségű 11-12. évfolyamig.

4.4 Képzési sajátosságok az általános tanulmány terület

A terület jellemzője: az általános tantervű osztályokban az alacsonyabb óraszámú történelmet, valamint az alacsonyabb óraszámú földrajz órákat kívánjuk megsegíteni. A földrajz tantárgy esetében az emelt óraszám lehetőséget biztosít arra, hogy ha valaki szeretne a 10. év végén előrehozott érettségi vizsgát is tehet. A történelem tantárgy esetében, mivel érettségi tantárgy, hasznos, ha a tanulók ugyanazt a mennyiségű tananyagot több órában tanulják.

Kiknek ajánljuk: ezt a képzési formát elsősorban azoknak ajánljuk, akiknek nincs elképzelése, hogy milyen irányban szeretnék folytatni tanulmányaikat az érettségi vizsga letétele után.

4.5 Képzési sajátosságok a honvéd kadét tanulmány területen

A terület jellemzője: ezen a tagozaton a tanulók heti 1 tanórában és heti 1 tanórán kívüli foglalkozásokon tanulják és sajátítják el gyakorlatban is a honvédelmi alapismeretek tantárgyat. Cél a Honvéd Kadét Program keretei között a képzésben résztvevő diákok honvédelmi ismereteik elmélyítése, továbbá az érdeklődő diákok honvédségi pályaorientációja. A honvéd kadétok számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását. Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése:

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, az érdeklődő szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása a Magyar Honvédség segítségével.

Kiknek ajánljuk: elsősorban azoknak a diákoknak, akik a honvédelem és a Honvédség iránt érdeklődnek. Azoknak, akik hosszú távon akár hivatásos katonai pályát szeretnének választani, valamint, azoknak akik, a Közszolgálati Egyetem iránt érdeklődnek.

4.6 Az emelt óraszámú angol tanulmány terület helyi tanterve

Célok és feladatok:

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös Európai Referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése, mely lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most, vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben.

A mindennapi nyelvhasználatban, így a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák, A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott, vagy hallott szöveget, azonosítja, mint számára lényegeset, felfogja, mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban, vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott, vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan fontos, hogy a tanulók az angol nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az angol nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technikák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A tanulók értékelése:

A tanulói teljesítmények értékelésének a középiskolai szakaszban továbbra is három fő célja van: visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról és a diákok erős és gyenge pontjairól, hozzájárulni a nyelvtanulási motiváció fenntartásához és további erősítéséhez; valamint erősíteni a tanulók reális önértékelését. Negyedik értékelési szempontként ebben az oktatási szakaszban belép az egyre önállóbb, öntevékenyebb nyelvtanulás és nyelvhasználat, amelyet a teljesítmény értékelésével bátorítani kell.

A kerettantervi célok között a korábban elsőbbséget élvező beszédértés- és beszédkészség fejlesztés helyett a 9-12. évfolyamokon a nyelvtudás fejlesztése mind a négy készségterületen komplexen történik. Az értékelés ebben a szakaszban mind a négy alapkészségre egységesen kitér. Alapelv, hogy értékeléskor a tanár mind a tanórai, mind a tanórán kívüli tanulói teljesítményeket értékelje. Az értékelés elsődleges célja ne a negatívumok kiemelésére, hanem a teljesítmény, hozzáállás, motiváltság, öntevékenység javulására koncentráljon.

A tanulói teljesítmény értékelésének nem elsődleges formája a célirányos számonkérés, sokkal inkább az egyes idegen nyelven végzett egyéni, páros vagy csoportos tevékenységek minősítése. A gyengébben teljesítő diákoknak több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak.

Ebben a korban a tanulók önértékelése már igen fejlett, tisztában vannak saját erős és gyenge pontjaikkal, így egyre inkább felelőssé válnak saját nyelvtudásuk fejlesztéséért.

A teljesítmények értékelésekor továbbra is fontos alapelv: a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük, szemben a nyelvről való ismeretekkel.

A teljesítmények értékelésének és a folyamatos önfejlesztésnek elengedhetetlen feltétele, hogy a diákokat ne csak megtanítsuk nyelvet tanulni, hanem fokozatosan kialakítsuk bennük az igényt arra, hogy az idegen nyelvet önállóan és természetesen használják. Váljon az idegen nyelvi kommunikáció életük részévé a nyelvhasználat minden területén. Alakuljon ki bennük az igény, hogy egyes idegen nyelvi kudarcaikat ki tudják elemezni, és a tanár segítségével kezelni tudják. Tudjanak önállóan fejlődni. Egyértelműen tudatosuljon bennük, melyik nyelvtanulási stratégiának, tevékenységnek mi a célja, mi a várható kimenete, és ők maguk mit tehetnek esetleges problémáik megoldásáért. Mivel a nyelvtanulás során gyakori az egyéni különbségekből fakadó változatos teljesítmény, a diákoknak egyénre szabott stratégiákat kell alkalmazniuk, és ez külön törődést kíván a nyelvtanár részéről. Idegen nyelven kommunikálni öröm, ezt kell erősítenie a tanulói értékelésnek.

A tanterv alkalmazásához szükséges képesítési követelmények és tárgyi feltételek:

Az angol nyelvet szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár taníthatja, aki figyelemmel követi tantárgya módszertani újdonságait, és beépíti ezeket mindennapi tanítási gyakorlatába. A kommunikatív készségfejlesztés megköveteli a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanítás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert a tanár csak így tud mindenkivel kiegyensúlyozottan foglalkozni.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosítja. A mozgatható padok szükségesek a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához. Legyen a tanteremben lehetőség az órán elkészített tárgyak, projektek és a szemléltetőeszközök kihelyezésére. Legyen a teremben lehetőség szerint CD és/vagy DVD lejátszó, számítógép, interaktív tábla, internet.

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

Feleljen meg a Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális előírásainak. Legyen tartalmában és kivitelezésében motiváló, feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak. Legyen hozzá autentikus hallási anyag, gyakorló feladatok, melyeket a tanulók otthonukban is használhatnak. Legyen tanárbarát, azaz legyen hozzá munkafüzet, tanári kézikönyv.

A 11. évfolyamon lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat és alkalmazni tudják azokat önértékeléseik során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

A 12. évfolyamon emelt szintű érettségi vizsgára, valamint B2 szintű (középfokú) C típusú nyelvvizsgára készülnének a hallgatók.

Időkeret, óraszámok:

Heti óraszámok a 9 – 12. évfolyamon				
Tantárgy	**9. évfolyam**	**10. évfolyam**	**11. évfolyam**	**12. évfolyam**
Angol nyelv, 1. idegen nyelv	5	5	4	4

A részletes tantárgyi követelményt az 1. sz. melléklet tartalmazza.

4.7 Általános tantervű osztály helyi tanterve

Történelem

A történelemtanítás és tanulás célja, hogy a tanuló megismerkedjen a történettudomány, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal, valamint tudatosodjon benne nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a kulturális kódrendszer legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll.

A tantervi szabályozás irányítóelve, hogy a magyar történelmet általában kontinuitásában, az európai, illetve egyetemes történelmet szigetszerűen tárgyalja. A kerettanterv több általános európai jelenséget is konkrét magyar példákon keresztül mutat be. Ennek révén a tanuló a magyar történelmi jelenségeket elsősorban nem általános modellek alapján, hanem a konkrét történelmi helyzet jellegzetességeit figyelembe véve tanulmányozhatja. Ez a megközelítés hozzásegíti a tanulót, hogy megértse és méltányolja a magyarság, a magyar nemzet, illetve Magyarország sajátos helyzetéből adódó jelenségeket és folyamatokat, így alakulhat ki benne

a tényeken alapuló reális és pozitív nemzettudat, és ezáltal erősödhet benne a hazaszeretet érzése.

A történelem tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: a tanuló a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell választania. A történelmi információk keresése és feldolgozása, a forráskritika, a következtetések levonása és egyéb gondolkodási műveletek közvetítő hatásuk révén általában fejlesztik a tanulási kompetenciákat. A történelmi értelmező kulcsfogalmak megértésén és állandó használatán keresztül a tanuló fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének a tanulás során elengedhetetlenül fontos képességét.

A tanuló a történelemtanulás során megtapasztalja, hogy a történelemtudása az iskolán kívül, más élethelyzetekben, illetve a jelen társadalmi, gazdasági és politikai jelenségeinek megértéséhez és megítéléséhez is segítséget nyújt. Ez a tapasztalat – az iskolai történelemtanulás élményszerűsége mellett – erős ösztönzést adhat az élethosszig tartó tanulásra, vagy legalábbis a történelmi és társadalmi kérdések iránti érdeklődésre.

Kommunikációs kompetenciák: a történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének egyik hatékony módja. A tanuló a felmerülő történelmi problémákról beszélgetéseket folytat, érveket gyűjt, azokat írásban és szóban összefoglalja, digitális kommunikációs eszközök segítségével mutatja be. A különböző típusú, más-más korokból és eltérő társadalmi közegekből származó források feldolgozása pedig nagyban segíti a különféle kommunikációs környezetek (kontextusok) közötti magabiztos eligazodást.

Digitális kompetenciák: a történelem tanulása során a digitális eszközök etikus, felelősségteljes használatával a tanuló információkezelési és –feldolgozási készségei fejlődnek, ami elősegíti elemző és mérlegelő gondolkodása kialakulását és elmélyítését is, aminek része a megszerzett információk ellenőrzése, hitelességének vizsgálata. A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában, így a felelős és aktív állampolgárrá nevelésben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: a tanuló az információk, illetve a források feldolgozása során problémákat azonosít, magyarázatokat fogalmaz meg, kiemeli a lényeget, következtetéseket von le. A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejlődik az elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a tanuló képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: a tanuló a különböző történelmi korok mindennapi életének vizsgálatával, az életmód változatos formáinak, valamint történelmi életutaknak és cselekedeteknek a megismerésével viszonyítási pontokat találhat, illetve követhető modelleket adaptálhat saját életútjának tervezéséhez és szervezéséhez. A tanulóban tudatosul, hogy nehéz élethelyzetekben is kialakíthatók cselekvési tervek, lehetőségek. Értékeli a válságos történelmi helyzetekben megnyilvánuló bátorság, kitartás, önfeláldozás, segítségnyújtás és szolidaritás követésre méltó példáit. A tanuló arra törekszik, hogy az emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és jelenségeket árnyaltan értelmezze. A társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályok felismerése a tanuló alkalmazkodóképességét fejleszti.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: a történelem tanulása során a tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét. Az egyes történelmi korszakok áttekintése során felismeri az értékteremtő alkotások jelentőségét, és elemző gondolkodással feltárja azoknak az életmódra, a mindennapokra gyakorolt hatását.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: a tanuló megismeri és értékeli az alkotó emberi tevékenységek változatos formáit. Értelmezi és elismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét. Büszke a magyar tudósok, művészek, sportolók és más értékteremtő, alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire. Az életmódtörténeti témakörök feldolgozása révén a tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. A történelmi korszakok jellegzetes, egyedi vagy kiemelkedő példái kiindulópontként szolgálnak a saját életút tervezésekor, akár a pályaválasztás során is.

A kerettanterv témakörönként határozza meg a javasolt óraszámot. Ezek összege megfelel az évi teljes óraszámnak, amely elegendő a témák ismeretanyagának feldolgozásához és a tanulási eredményekhez kapcsolódó kompetenciák elsajátításához. A kerettantervben meghatározott tanulási tartalmak azonban átlagos esetben a javasolt órakeret kb. 80 %-ában feldolgozhatók.

A helyi tanterv alapján a tanár a kerettantervből évente két témát mélységelvű feldolgozásra jelöl ki, amelyre több idő, a javasolt időkereten felül összesen további 6-10 óra tervezhető. Ezeknek legalább 70 %-a magyar történelmi témájú legyen. A mélységelvű tanítás lehetőséget ad az adott téma részletesebb ismeretekkel, többféle megközelítési móddal és tevékenységgel történő feldolgozására. A mélységelvű témák esetében nagyobb lehetőség nyílik a projektmunkára, illetve a múzeumi órák és a témával kapcsolatos tanulmányi kirándulások szervezésére.

A *témakörönként* megjelenő tantervi táblázatok magukba foglalják a hozzájuk tartozó *témákat,* a konkrétabb tartalmakat feltüntető *altémákat*, valamint az egyes témakörökhöz kapcsolódó *fogalmak és adatok / lexikák* címszó alatt a kötelezően elsajátítandó fogalmakat, személyeket, kronológiai és topográfiai adatokat. Minden fogalmi elem csak egyszer fordul elő, annál a témakörnél, ahol kötelező elemként először szerepel a tantervben. A táblázat utolsó oszlopában feltüntetett *fejlesztési feladatok* teljesítésével valósulnak meg az előírt tanulási eredmények.

A táblázat alatt témakörönként felsorolt *javasolt tevékenységek* nem kötelező elemei a tantervnek, de eredményessé tehetik a tananyag feldolgozását és a szaktanári munkát. Ezek köre természetesen bővíthető különféle tanulási eljárásokkal, módszerekkel.

A részletes tantárgyi követelményt az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Földrajz

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait - a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve - mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat. Ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz szintetizáló, a természeti és társadalmi-gazdasági jelenségeket és folyamatokat összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban feldolgozó tantárggyá. A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk, mint egységes rendszer sérülékenységét, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja, és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

A földrajz az a tantárgy, amelyből a tanulók megismerhetik szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat - melyeknek önmaguk is részesei - továbbá ezek összefüggéseit, kölcsönhatásait, a környezetben való tájékozódást, a benne történő eligazodást segítő alapvető eszközöket és módszereket. A földrajz a természet- és társadalomföldrajz, valamint a regionális tudomány mellett számos földtudományágat képvisel a közoktatásban, integrálja a földtani, a légkörtani, a hidrológiai, a talajtani és a planetológiai - csillagászati tudást, valamint megjelenít gazdaságtudományi, szociológiai, demográfiai, etikai, néprajzi, politológiai ismereteket is.

Bolygónkról és annak természeti és társadalmi-gazdasági folyamatairól összegyűjtött, mind pontosabb és sokrétűbb ismereteink, egyre összetettebbé váló világunk komplex problémáinak megértésére csak a megújult szemléletű földrajzoktatás képes. Az oktatási hagyományok újragondolását teszi szükségessé az információforrások, illetve az általuk közvetített adatmennyiség rohamos növekedése is. Ezért napjaink földrajzoktatása szakít a leíró jellegű, szigorúan ismeretközlő hagyományokkal, és a hangsúlyt az információk tudatos keresésére, értelmezésére, az összefüggések feltárására, a megszerzett információk alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítására helyezi. Az élményszerű, a hétköznapi megfigyeléseken, tapasztalatokon és információgyűjtésen alapuló földrajztanítás nem pusztán leírja a jelenséget, hanem annak okait és következményeit is feltárja. Mindez a természeti-környezeti és a társadalmi-gazdasági folyamatokat szintetizálva, a jelen eseményein túlmutatva értékelésre, problémamegoldásra, jövőképalkotásra ösztönöz.

A földrajzoktatás a különböző geoszférákban zajló jelenségek, folyamatok természet- és társadalomtudományi szempontú vizsgálatával a komplexitást szem előtt tartó, szintetizáló gondolkodás kialakítására törekszik. Az önálló földrajzi ismeretszerzés és feldolgozás, valamint a problémaorientált, elemző és értékelő gondolkodás fejlesztésével hozzájárul az

információs társadalomra jellemző hír- és információáradatban történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakításához.

A földrajztanítás fontos feladata annak felismertetése és tudatosítása, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás és cselekvés az élhető jövő, a fenntartható környezet záloga. A Föld tűrőképességét veszélyeztető problémák felismertetése, a már észlelhető és várható következmények beláttatása, a lehetséges megoldások keresése és bemutatása döntő szerepet játszik a cselekvőképes, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartás kialakításában.

A korszerű, a tanulók érdeklődését felkelteni képes földrajzoktatás alig képzelhető el a térinformatikai, illetve infokommunikációs eszközök használata nélkül, ez pedig hozzájárul a tanulók digitális kompetenciájának fejlődéséhez, tudatos eszközhasználóvá válásukhoz.

Mindennapjainkat, életvitelünket, szokásainkat jelentősen átalakította és folyamatosan formálja a globalizáció. Ezért is fontos feladat, hogy a tanulók megértsék, hogyan válnak globális folyamatokká, jelenségekké az egyes regionális történések, és ez a folyamat hogyan befolyásolja mindennapi életünket. A globális világ nyújtotta lehetőségek mellett fontos a nemzeti és az európai önazonosság felvállalása és ezek értékeinek megőrzése. Hazánk nemzeti értékeinek és a globális világban betöltött szerepének megismertetésével a földrajzoktatás hozzájárul a szülőföldhöz és a magyarsághoz való kötődés kialakításához és elmélyítéséhez.

A térbeli társadalmi egyenlőtlenségek által kiváltott folyamatok földrajzi okainak és lehetséges természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek bemutatása révén a földrajzoktatás hozzájárul az empatikus, problémamegoldó gondolkodás, illetve az érvek ütköztetésére épülő vitakultúra kialakulásához.

A földrajzoktatás a jelen folyamataira, történéseire és azok jövőbeli következményeire fókuszál, így hozzájárul az érdeklődés felkeltéséhez az aktuális, a körülöttünk zajló társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok megismerése, megértése, megvitatása, továbbá a logikus érveken alapuló véleménynyilvánítás iránt. Napjaink társadalomföldrajzi, vallásföldrajzi és etnikai földrajzi folyamatainak bemutatása révén a tantárgy hozzájárul a toleráns és etikus, egymás tiszteletét szem előtt tartó magatartás kialakulásához is.

A földrajz a helyi, regionális és globális gazdasági-pénzügyi folyamatok megismertetésével elősegíti a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív rugalmas és vállalkozóképes állampolgári gondolkodás és szemléletmód kialakulását. Fontos feladatának tartja, hogy a mindennapi életben hasznosítható gazdasági és pénzügyi ismeretek bemutatásával hozzájáruljon az értő és felelős pénzügyi döntési képesség kialakításához. A tantárgy komplexitására, szintetizáló jellegére, a tantárgy által közvetített földrajzi-földtani, környezeti, gazdasági ismeretekre, gondolkodás- és szemléletmódra építve a tanulók ilyen irányú pályaorientációját is jelentősen támogatja.

A földrajz tantárgy a Nemzeti Alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell

járulnia az információszerzés és feldolgozás készségének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására. A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését. Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).

A kommunikációs kompetenciák: a különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli - közöttük a prezentációhoz kapcsolódó - feladatok megoldása. A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.

A digitális kompetenciák: a korszerű földrajzoktatás elképzelhetetlen a digitális világ nyújtotta aktuális információk tanításba való beépítése nélkül. Ehhez szükség van a tanuló digitális kompetenciáinak alkalmazására. A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére. Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását. A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét. A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: a földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére. A földrajztanítás fontos célja az analógiás gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra. Előtérbe kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: a földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása. A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív

módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: a világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan, vagy csoportosan létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz. Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.

A részletes tantárgyi követelményt az 1. sz. melléklet tartalmazza.

4.8 Humán tanulmány terület helyi tanterve

Történelem

Megegyezik az általános tantervű osztályéval.

Magyar nyelv és irodalom

Az alábbi helyi tanterv a négy évfolyamos gimnáziumunk és az emelt óraszámú humán tanulmány területen tanulók számára készült.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanítás és tanulása különösen alkalmas a társadalom közösen vallott értékeinek közvetítésére. A középfokú képzés szakaszában, a 9–12. évfolyamon a nevelésnek-oktatásnak sok és sokrétű cél- és feladatrendszere van:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Ismerjék és értsék múltjukat, jelenüket, benne önmagukat.
- A tanulók felkészítése arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- A tanulók megértsék a gondolkodás, a viselkedés és a nyelvhasználat összefüggéseit, ennek feltétele a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének fejlesztése. Az, hogy a diákok szabatosan és pontosan, illetve a kommunikációs helyzetnek megfelelően tudják kifejezni magukat.
- Ismerjék nyelvünk szerkezetét, grammatikáját, a nyelvhelyességi szabályokat, a stilisztikai árnyalatokat, hiszen csak ezek ismeretében tudják megítélni saját és a többi ember nyelvi teljesítményét. Ezek alapján ismerik fel az adott kommunikációs helyzetet, szövegösszefüggést, a műfaji elvárásokat.
- Cél, hogy a nyelvi megnyilatkozások jelentésszintjeit és -árnyalatait a képzési szakasz végén megértsék, mert így veszik észre a manipulációt vagy értik meg az összetett üzeneteket.

- A tanulók tudják elhelyezni anyanyelvüket a világ többi nyelve között, ismerjék nyelvük történelmi fejlődését. Értsék, hogy a nyelv a jelenben is folyamatosan változik, s ezért a változásért felelősséggel tartoznak.
- Alakuljon ki nyelvhasználati igényességük. Legyen elemi elvárás számukra – önmaguktól és másoktól is – a pontos és a magyar nyelvhelyességi szabályokat betartó szövegalkotás, a magyar helyesírás szabályainak ismerete.
- Értsék meg és példákkal tudják szemléltetni, hogy a nyelv és a gondolkodás, a beszéd és a gondolkodás feltételezik egymást, szorosan összefüggnek, ismerjék fel, hogy a nyelv szegényedése a gondolkodás szegényedését jelenti.
- Fontos cél a digitális kompetencia fejlesztése is, az IKT-eszközök tudatos és kreatív alkalmazása.
- A digitális világ bővülésével a diákokra hatalmas információ-mennyiség zúdul. Meg kell tanulniuk kiválasztani a fontos, értékes adatokat és ismereteket, azt is, hogy ezen adatokat és információkat etikusan és kritikusan használják, építsék be tudásukba.
- Az irodalmi szövegek megértéséhez elengedhetetlen, hogy a diákok rendelkezzenek megfelelő művészettörténeti, műfajtörténeti, irodalomelméleti, -történeti ismeretekkel. A képzési szakasz első felében ezek az ismeretek állnak a tananyag középpontjában. Fontos, hogy a diákok az irodalmat egy közösség történelmi-társadalmi folyamataként is lássák. A képzési szakasz második felében a szerzői portrék és látásmódok is helyet kapnak. *Mindkét képzési szakasz célja és feladata az irodalmi művek elemző értelmezése.* Ez fejleszti a gondolkodást, az erkölcsi érzéket, segíti az érzelmi nevelést. Az önálló elemzési készség fejleszti az önismeretet, önbizalmat ad, fejleszti az anyanyelvi kompetenciát is.
- Cél, hogy a tanulók rendelkezzenek az irodalmi művek értelmezéséhez szükséges elemzési stratégiákkal. A művek tartalmi összefoglalásán túl vállalkozzanak önálló értelmezés kialakítására.
- Vegyék észre a különböző korok szerzői, művei között kialakuló párbeszédet, az irodalom vándortémáit és motívumait, értsék meg azok jelentésváltozását.
- A XXI. század emberei már élethosszig tanulnak, ezért a diákoknak meg kell őrizni kíváncsiságukat, meg kell tanulniuk középiskolás módon tanulni. Ennek feltétele, hogy olvasó emberekké neveljük őket, akik többféle olvasási és értelmezési technikákkal rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket. Tudnak önállóan jegyzetelni.
- Alakuljon ki a diákokban az önfejlesztés igénye. Ennek alapja az önvizsgálaton alapuló magatartás és gondolkodás fejlesztése. Az irodalmi szövegek sokfélesége biztosítja, hogy olyan esztétikai, morális, lélektani, társadalmi kérdésekkel szembesüljenek a tanulók, amelyekben felismerik önmagukat, saját gondjaikat.
- Kiemelt cél a gondolkodni tanítás, kíváncsiságuk, alkotókedvük megtartásával.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás; anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető. Minden nyelvtanóra kiemelt feladata a szövegértés és a szövegalkotás tanítása.

A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik. A tantárgyi koncentráció kialakítása a tantárgyi struktúra egyik fontos elve. Bizonyos irodalmi témakörök feldolgozásához ajánljuk a művek filmes vagy színházi adaptációjának beépítését az órai munkába vagy a házi feladatba.

A magyar nyelv és irodalom tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek és kulturált viselkedésüknek.

A képzési szakasz feladata, hogy a tanulókat felkészítse az érettségire, tegye lehetővé – megfelelő ismeret, műveltség átadásával, a tanulói kompetenciák fejlesztésével – a sikeres továbbtanulást, a társadalomba való beilleszkedést. Érett, gondolkodó, ép erkölcsi érzékkel rendelkező, kiegyensúlyozott felnőttekként kerüljenek ki a közoktatásból.

4.9 Honvéd Kadét osztály Honvédelmi alapismeretek helyi tanterve

A hazaszeretet, a hazafiság érzése meghatározó szerepet játszik népünk történelmében. Minden korban található példa a haza hősies megvédésére, illetve a szülőföldhöz való ragaszkodás különböző megnyilvánulásaira. A magyarság fennmaradása annak is köszönhető, hogy a felnőtt nemzedék minden korban át tudja adni azt a gazdag történeti hagyományt, amely példát és lelkesítő ösztönzést ad az újabb nemzedék számára is. Belenőve egy élő nemzeti közösségbe, a szűkebb és tágabb szülőföld természeti szépsége, a magyar kultúra különlegessége és a közösség megtartó ereje olyan értékekké válhat a fiatalok szemében, amely együtt megteremti az érzelmi hátteret a hazához való hűséghez, a hazáért való tenni akaráshoz és önfeláldozáshoz.

A hazaszeretet és a hazafiság fogalmának minden történelmi korban megvan a maga jelentése és jelentősége, nincs ez másként ma sem. Ma is képesnek kell lenni arra, hogy minden fiatal példát és hitet kapjon a hazához való ragaszkodáshoz és hűséghez. Ahhoz, hogy ez eredményesen megtörténhessen, figyelembe kell venni a jelen kor körülményeit is. Egy mai fiatal számára a modern, globalizációtól áthatott világ és az Európai Unió az élet természetes közegét jelenti. Könnyedén megismerkedhet más kultúrákkal, zavartalanul utazhat, munkát vállalhat és le is telepedhet Európa országainak többségében. Szerencsére az elmúlt néhány évtized békében telt, a mai iskolás gyermekek szüleinek és lassan már nagyszüleinek sincsen személyes élménye arról, milyen, amikor a haza szolgálata fegyveres harcot is megkövetel és az élet feláldozását is jelenti sokak számára. Ezekhez a körülményekhez alkalmazkodva kell élményszerű és hiteles hazafias nevelést adni a mai fiataloknak. Hozzá kell segíteni a tanulót ahhoz, hogy megértse, mi adhat értelmes tartalmat ma a hazafiság fogalmának, miként válhat értékesebb személyiséggé azon élmények által, amelyeket a cselekvő hazaszeretet adhat számára. Ugyanakkor fontos, hogy felismerje: a jó hazafisághoz hozzátartozik az is, hogy tudja, Magyarország védelme szükség esetén minden állampolgár kötelessége.

A honvédelmi alapismeretek közismereti, választható érettségi tantárgy tanítása hozzájárul a fiatalok állampolgárságra, demokráciára neveléséhez is: tantárgyi keretek között biztosítja, hogy a 14-18 éves korosztály megismerkedjen állampolgári kötelezettségeivel, kézzelfogható tartalmat biztosítva ezzel a köznevelési intézményben megvalósuló honvédelmi nevelésnek is.

A tantárgy tanítása lehetővé teszi, hogy a tanuló megismerje és elsajátítsa Magyarország biztonság- és szövetségi politikájának jellemzőit, a honvédelemmel összefüggő szabályokat, a Magyar Honvédség felépítését, technikai eszközeinek jellemzőit és feladatrendszerét, a katonai értékek és hagyományok alapjait. Ezen ismeretekkel kialakul és folyamatosan erősödik a haza és a honvédelem iránti elkötelezettsége. Mindezek mellett olyan, a mindennapi életben is alkalmazható ismereteket szerezhet, mint a terepen történő tájékozódás, a túlélés és menedéképítés, az újraélesztés és az elsősegélynyújtás alapjai.

A honvédelmi alapismeretek tananyag elsajátítása során a diáknak képesnek kell lennie többek között a katonai terminológia szakszerű alkalmazására, a különböző források felhasználásával gondolatmenete írásban és szóban történő összefüggő kifejezésére, kiselőadások színvonalas megtartására, problémafelvetésre, magyarázat adására, következtetés levonására, érvelésre,

továbbá az elsősegélynyújtás, az alapvető alaki fogások, a terepen való tájékozódás és táborozástechnikai ismeretek gyakorlati alkalmazására is. Ennek érdekében a tananyag az alábbi tanítási stratégiákat alkalmazza:

- a hasonlóságok és különbségek bemutatása, azonosítása és kerestetése;
- a lényeges információk kiemelése és összefoglalása;
- rendszeres ismétlés és megerősítés;
- otthoni feladatadás és gyakorlás;
- digitális ismeretforrások alkalmazása;
- kooperatív tanulásszervezés;
- elméleti ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása, begyakorlása;
- a tanulási célok és követelmények előzetes meghatározása;
- a lényegre történő orientáció kérdések segítségével.

A tananyag kidolgozása során fontos szempont volt a diákok kognitív fejlődési törvényszerűségeinek figyelembevétele. A feladatok egy része olyan kutatómunkát is tartalmaz, amely hasonló ismeretek megszerzését jelöli meg feladatként.

A részletes tantárgyi követelményt az 1. sz. melléklet tartalmazza.

2. Az idegen nyelvek oktatása a gimnáziumban

Mint minden gimnáziumban, iskolánkban is két idegen nyelvet kötelező tanulni a diákoknak valamennyi tagozaton.

Első idegen nyelv: a gimnáziumban az első idegen nyelv az angol. Első idegen nyelvét a kilencedikes tanuló kezdő szintről, vagy az általános iskolai idegen nyelvi ismereteire alapozva tanulja.

Második idegen nyelv: második idegen nyelvét a tanuló a gimnáziumban kezdő szintről kezdi.

3. Kötött célú órakeret

A kötött célú órákat, fakultációs órák néven heti 4, illetve 2x2 órában határoztuk meg 11. és 12. évfolyamon. Ezeket a fakultációs órákat, valamint órapárokat érettségi tantárgyakból választhatják a tanulók. Magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből, természettudományos tárgyakból, készségtárgyakból, valamint belügyi rendészeti ismeretek tantárgyból.

4. Mindennapos testnevelés

Az Nkt. 27. § (11) bekezdése 2024. szeptember 1-jétől az alábbiak szerint módosul: ,,(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban,, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon,, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti **igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző** tanuló kérelme alapján – **versenyengedély birtokában**– a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

A jelenlegi jogszabály szerint a „Mindennapos testnevelés” órák alól az a tanuló kérheti a felmentését, aki sportegyesületben végzi a sporttevékenységét és az aktuális versenyszezonban rendelkezik versenyengedéllyel.

Ennek érdekében az intézmény a következő szabályokat hozza:

- **az a tanuló, aki igényli a felmentést, legkésőbb szeptember 15-ig eljuttatja az igazolását a testnevelő tanárának vagy az osztályfőnökének.** Az igazolásnak tartalmaznia kell:

1. a tanuló adatait, a sporttevékenységet melyet végez és ennek időpontját, valamint gyakoriságát, az edzőjének nevét, valamint az egyesület nevét és elérhetőségét. Az igazolás csak és kizárólag egyesületi pecséttel érvényes. Az egyéni vállalkozók pecsétjét, valamint az olyan pecséteket, melyből nem derül ki, hogy mely sportegyesülethez tartozik, nem áll módunkban elfogadni.
2. Mellékletként a gondviselő csatolja a tanuló adott tanévre érvényes versenyengedélyének másolatát.

A jogszabálymódosításra hivatkozva az intézmény csak és kizárólag olyan sporttevékenységeket fogadhat el, mely esetében versenyengedély kiadható.

Céljaink a következők:

- tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket,
- tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit,
- a testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság, stb.,
- megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanuló joga, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül. Jelenleg iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást.

A tanuló tantárgyválasztásának rendje

A tantárgyválasztás a tizedik évfolyamon történik. A tanulóknak egy előzetes felmérés alkalmával lehetőségük van közismereti tárgyakat megjelölni fakultációként. A tanulónak joga különösen, hogy válasszon a választható tantárgyak közül: a 11-12. évfolyamon folytatott tanulmányai során - az érettségi vizsga vizsgaszabályzatában meghatározott keretek között - megválassza azokat a tantárgyakat, amelyek (közép- vagy emelt szinten) tanulni kíván, valamint, ha erre lehetőség van, megválassza a tantárgyat tanító pedagógust.

Az általunk megadott tantárgyak alapján kerülnek meghatározásra a fakultációs párok. Amennyiben a pedagógus létszám és a tanulói létszám lehetővé teszi, abban az esetben a fakultáció elindítható. A szabadon választott fakultációs órák párok esetében 2+2 óra, kivétel a belügyi rendészeti ismeretek fakultáció, mely heti 4 óra.

Az igazgató minden tanév március 15-ig a szülőkhöz eljuttatja a következő tanévre vonatkozó írásbeli tájékoztatót azokról a tantárgypárokról, amelyek közül a tanuló köteles választani. A

fakultációra való jelentkezés tényéről az iskola határozatot hoz, amelyet a tanuló és a szülője aláírásával tudomásul vesz.

Indokolt esetben a tanuló a 11. évfolyam október végéig egyszeri alkalommal - különbözeti vizsga nélkül - módosíthat az általa választott fakultációs tárgyon. Amennyiben a tanév végén úgy dönt, hogy 12. évfolyamon másik fakultációs tárgyat választ, a 11. évfolyam anyagából különbözeti vizsgát kell tennie.

6. A nevelő-oktató munka általánosan alkalmazott eszközei, színterei

- Tanítási órák, kötelező és választható tanítási órák.
- A nevelés-oktatás egyéb keretei: érettségi előkészítők, szakkörök, sportkörök, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozás.
- Tanulmányi versenyek.
- Az iskola közélete, diákönkormányzati tevékenység.
- Kulturális és sporttevékenység.
- A tanulás és a viselkedés ellenőrzése és értékelése.
- Iskolai ünnepek.
- Szabadidős programok, kirándulások.
- IKT alkalmazás a tanórákon.

7. Érettségi vizsga

Az érettségi vizsgára való jogosultságot az érettségi vizsgára való jelentkezéssel, valamint a 12.évfolyam tanulmányi követelményeinek teljesítésével szerezhet a tanuló. Az érettségi vizsga kötelezően öt vizsgatárgyból áll: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, egy választott idegen nyelv és egy szabadon választható tantárgy.
Az érettségi vizsgát közép és emelt szinten lehet letenni a tanuló választásától függően.

Az a tanuló, aki adott tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tesz emelt szinten ugyanazon tantárgy fakultációs óráiról felmentést kérhet. Az órarend szerinti első és utolsó órákról távol maradhat, abban az esetben, ha ezt a szülő írásban kérvényezi. A napközbeni tanórákon, ha nem kíván részt venni, minden esetben az intézmény területén kell tartózkodnia.

Választható érettségi vizsgatárgyak és az érettségi vizsga felkészítésének szintjei

Intézményünkben az érettségi vizsga felkészítésének szintjei a következők:

Középszintű érettségi vizsgára készítünk fel az alábbi tantárgyakból az alapóraszámi képzésen belül:

- magyar nyelv és irodalom
- idegen nyelvek
- matematika
- történelem, állampolgári ismeretek
- fizika
- kémia
- biológia
- földrajz
- testnevelés

- digitális kultúra
- honvédelmi alapismeretek
- természettudomány

Fakultáció keretén belül készítünk fel (megfelelő számú jelentkező esetén) középszintű érettségi vizsgára az alábbi tantárgyakból:

- vizuális kultúra (rajz)
- mozgóképkultúra, médiaismeret
- művészetek (ének)
- belügyi rendészeti ismeretek
- testnevelés
- digitális kultúra
- biológia
- földrajz
- idegen nyelv
- gazdasági ismeretek

Fakultáció keretén belül készítünk fel (megfelelő számú jelentkező esetén) emelt szintű érettségi vizsgára az alábbi tantárgyakból:

- vizuális kultúra (rajz)
- mozgóképkultúra, médiaismeret
- művészetek (ének)
- biológia
- földrajz
- testnevelés
- digitális kultúra
- belügyi rendészeti ismeretek
- idegen nyelv
- történelem

Jelenleg iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást.

A felkészítés tematikáját és az érettségi vizsgatárgyak általános követelményeit a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének második része, illetve a 40/2002 (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről tartalmazza mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgát illetően.

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony alatt csak abból a tantárgyból tehető, melynek a helyi tantervi követelményeit a tanuló teljesítette (akár előrehozott osztályozó vizsga keretében is).

8. Az érettségi vizsgatárgyak témakörei

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga általános és részletes követelményeit, a vizsgával kapcsolatos szabályokat a 40/2002. OM rendelet és a 100/1997. Kormányrendelet szabályozza. Az érettségi vizsgával összefüggő, az általános és részletes követelményekből levezethető, a vizsgaleírásnak megfelelő, a vizsgát érintő tartalmi és eljárásbeli tudnivalókat a májusi-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt a vizsgára jelentkezők számára elérhetővé tesszük.

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi rendszer
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés
8. Digitális kommunikáció

Irodalom

Szerzők, művek

1. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19.-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
5. Művek a kortárs magyar irodalomból
6. Művek a világirodalomból
7. Színház és dráma
8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Értelmezési szintek, megközelítések

1. Témák, motívumok, toposzok
2. Műfajok, poétika
3. Korszakok, stílustörténet
4. Irodalomtörténet

Történelem

1. Az ókor
2. A középkor
3. A kora újkor
4. Az újkor
5. A világháborúk kora
6. A hidegháború kora
7. A jelenkor

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
2. Számelmélet, algebra
3. Függvények, az analízis elemei
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika

Élő idegen nyelv

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

Fizika

1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A Világegyetem megismerése
8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Kémia

1. Általános kémia
2. Szervetlen kémia
3. Szerves kémia
4. Kémiai számítások

Biológia

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

8. Európa földrajza
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Ének-zene

Reprodukálás

1. Éneklés
2. Műelemzés

Befogadás

1. Zenetörténet
2. Zenefelismerés
3. Zeneelmélet
4. Dallamírás

Zenei alkotótevékenység

1. Dallamalkotás

Vizuális kultúra

Alkotás

1. Vizuális eszközök
2. Tevékenységszintek

Befogadás

1. Vizuális eszközök
2. Tevékenységterületek

Műtárgylista

Digitális kultúra

1. Szövegszerkesztés
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
3. Bemutatókészítés
4. Táblázatkezelés
5. Adatbázis-kezelés
6. Publikálás a világhálón
7. Algoritmizálás, adatmodellezés
8. A programozás eszközei

Testnevelés

1. Elméleti ismeretek
   Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
   A harmonikus testi fejlődés
   Az egészséges életmód
   Testi képességek szerepe a teljesítményben
   Gimnasztikai ismeretek
   Atlétika
   Torna
   Zenés-táncos mozgásformák
   Küzdősportok, önvédelem
   Úszás
   Testnevelés és sportjátékok
   Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek
2. Gyakorlati ismeretek
   Gimnasztika
   Atlétika
   Torna
   Küzdősportok, önvédelem
   Úszás
   Testnevelés és sportjátékok

Természettudomány

1. Az Univerzum
2. A Föld
3. Életközösségek és populációk
4. Az élő egyed
5. A sejt
6. Szerves kémia
7. Atomcsoportok (vegyületek, halmazok)
8. Atomok, elemi részek

Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

Mozgókép- és médiaismeret

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök
2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra

3. A magyar filmtörténet és filmművészet
4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás
5. Tudatos médiahasználat
6. Médiaintézmények és médiaszabályozás

Belügyi rendészeti ismeretek

1. A rendészet alapjai
2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége
3. A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége
4. Tereptan
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés

Honvédelmi alapismeretek

1. Hadtörténelmi alapismeretek
2. Egészségügyi ismeretek
3. Térkép- és tereptani alapismeretek
4. Túlélési ismeretek és táborozástechnika
5. Biztonságpolitikai és válságreagáló alapismeretek
6. A honvédelem rendszere, a Magyar Honvédség
7. Alaki ismeretek
8. Lőelmélet
9. Haditechnikai ismeretek
10. Általános katonai ismeretek
11. Hadijogi alapismeretek

Gazdasági ismeretek

1. A közgazdaságtan alapfogalmai, főbb kérdései, vizsgálódási módszerei
2. A piaci mechanizmus alapvető elemei, működése, a piacgazdaság jellemzői
3. A pénz kialakulása és funkciói
4. A fogyasztó, mint a gazdaság egyik kulcsszereplője, döntési mechanizmusai, illetve a fogyasztói magatartás elemzése
5. A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők
6. A vállalkozások fogalma, célrendszere, vállalkozási formák
7. A termelés erőforrásai és felhasználási lehetőségeik
8. Piaci formák és jellemzőik. A racionális vállalkozási magatartás különböző piaci viszonyok között
9. A vállalkozás finanszírozása, működését és vagyoni helyzetét befolyásoló tényezők. A tőkepiac
10. A piaci mechanizmus működési zavarai
11. A munka, mint termelési tényező a gazdálkodás folyamatában
12. A makrogazdaság szereplői és a makrojövedelem keletkezése
13. A modern pénz teremtése és a pénzpiac
14. A munkapiac és a munkanélküliség problémájának elemzése

15. Az állam gazdasági szerepvállalásának megjelenése, oka, fejlődési szakaszai, a gazdasági válságok
16. Költségvetés politika jellemzői
17. Az infláció és a monetáris gazdaságpolitika jellemzői
18. A nemzetgazdaság külgazdasági kapcsolatai
19. Aktuális gazdasági problémák és megoldási alternatívák
20. A globalizáció

9. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

12.1 Értékelés

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrzésben és az értékelésben ugyan azoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés, oktatás folyamatának más területein. A sokoldalú fejlesztés igénye szükségszerűvé teszi, hogy a tanulók iskolai és iskolához kapcsolódó tevékenysége is sokoldalú legyen, azaz ellenőrzésünk ne csupán az ismeretek, készségek értékelésére szorítkozzon. Az általunk vallott „nevelésközpontúság“ azt igényli, hogy folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését. Arra törekszünk, hogy minél több adattal rendelkezzünk a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik aztán az ellenőrzés, értékelés módszereinek sokfélesége is. Figyelünk arra, hogy ne csak szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért eredményeit értékeljük. Fejlődésük jellemző vonásait, élettani sajátosságaikat és a közösségben elfoglalt helyzetüket állandóan figyelembe vesszük. A pedagógiai tevékenység tudatossága éppen azt kívánja, hogy tudjuk, hol tartanak, hogyan fejlődnek a tanulók, mennyit tanultak, mennyit nem, mely területeken kell segíteni munkájukat.

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha:

- ***folyamatos***: megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű,
- ***sokoldalú***: méri az emlékezeti teljesítményeket, a gondolkodást, az ismeretek alkalmazását, a feladattudatot; vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a személyiségtípusokat,
- ***változatos***: szóbeli és írásbeli kifejezési formákat is használ,
- ***kiszámítható***: a tanuló és a szülő számára előre ismert, szempontjai elfogadhatóak,
- ***tudatosított***: a nevelési-oktatási folyamat hangsúlyos részeként minden résztvevő számára egyértelmű.

12.2 Értékelési alapelveink

A pedagógiai folyamatban az értékelés nem cél, hanem eszköz, amely

a gyermekek számára

- motivációs tartalmakat hordoz,
- tudásszintjének viszonyát jelzi a kívánatoshoz képest,
- a gyermek fejlődésének és fejleszthetőségének mutatója

a szülő számára

- a gyermek és az iskolai követelmények viszonyának kontrollja

a pedagógus számára

- a pedagógiai munka hatékonyságáról és eredményességéről szóló visszajelzés.

12.2 Tanulóink munkájának értékelése

Az ellenőrzés-értékelés hagyományos formái

A szóbeli feleltetések, kiselőadások, beszámolók számonkérése során a tanuló egész személyisége megnyilvánul. A teljesítmény összefügg: a beszédkészségtől, a fellépéstől, a szociális környezettől, a tanóra légkörétől, sajátos személyiségjegyektől. Felszínre kerülhetnek mindazok a metakommunikációs mozzanatok is, amelyek elárulják a tananyag megértését, vagy hiányosságait.

Az ellenőrzés, értékelés szempontjából a legtöbb információt a témazáró dolgozatok, írásbeli feleletek jelentik.

Félévenként a heti 1 órás tantárgyak esetén minimum 2, a 2 és 3 órás tantárgyak esetében 3, a heti 4-6 órás tantárgyak esetében arányosan 3-nál több érdemjegy szükséges a félév értékeléséhez.

Az év végi osztályzat a tanév során szerzett érdemjegyek figyelembe vételével az éves összteljesítményt értékeli; így tükrözi a fejlődést is.

12.3 Értékelési formák:

Témazáró dolgozat: év közben a témakörök lezárásakor diagnosztikus és szummatív értékelés.

Írásbeli felelet, röpdolgozat: a napi gyakorlatban kisebb tanulási egységek, a fogalmak elsajátítását, megértését, az összefüggések felismerését, megértését szolgáló formatív értékelési forma.

Szóbeli felelet: egy-egy tanítási egység megtanulását ellenőrző / értékelő forma.

Házi dolgozat: a tanulók önálló otthoni tanulását adott időre, önállóan elkészítendő írásbeli feladat.

12.4 Értékelési módok:

Az évfolyamokon a tanulók teljesítményét minden tantárgyból (kivétel: osztályfőnöki) az 5 fokú skála osztályzataival értékeljük.

A szaktanárok a tanév elején, tájékoztatást nyújtanak a diákoknak és a szülőknek az alábbiak szerint:

- a tantárgy tanításának célja, minimum és optimum követelményei,
- tanórai munkával, otthoni tanulással kapcsolatos elvárások,
- füzetvezetési elvárások,
- szóbeli és írásbeli számonkérés fajtái és azok értékelése,
- az érdemjegyek tantárgy specifikus tartalma.

A fentieket a szaktanárok - a szakmai munkaközösség véleményének kikérése mellett - önállóan állapíthatják meg. A tanulók teljesítményének **diagnosztikus, formatív** vagy **szummatív** értékelésére a feladatlapokat, dolgozatokat a tantervi követelmények figyelembe vételével a szaktanárok állítják össze, ahhoz a ponthatárokat a szakmai munkaközösség véleményének kikérése után állapítják meg.

A diagnosztizáló céllal elvégzett szövegértési, matematikai és természettudományos kompetencia mérés értékelése nem történik érdemjeggyel.

A tantervi követelmények teljesítésének értékelésekor figyelembe vesszük:

- a tantárgy követelményrendszerét,
- a továbbhaladáshoz szükséges minimum szint elérését,
- a tanuló elért eredményét, tudás- és teljesítményszintjét,
- a tanulók képességeit,
- tanulási motivációját.

Az érdemjegyek 1-5-ig tükrözik a tanulók aktuális tudását, önmagukhoz mért fejlődését. Az egyenletesen magas szinten teljesítő gyerekek szaktárgyi dicséretben részesülnek.

Az osztályzatok tartalma

Jeles (5): a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni.

Jó (4): a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Olykor előadási hibát vét. A megtanultakat kis segítséggel alkalmazza.

Közepes (3): a tantervi követelményeknek pontatlanul, hibákkal tesz eleget. Segítséget, javítást, kiegészítést igényel. Ismeretei felszínesek. Segítséggel képes megoldani feladatait.

Elégséges (2): csak a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Szaktárgyi szókincse szegényes. Önálló feladatvégzése bizonytalan.

Elégtelen (1): a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni, a tantervi minimumot nem teljesíti.

12.5 Szabályok az érdemjegyekkel, osztályzatokkal kapcsolatban

20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 100.§ (4): a tanuló félévi osztályzatairól az iskola az iskolai elektronikus napló alkalmazása esetén is köteles az osztályfőnök aláírásával és az iskola körbélyegzőjének lenyomatával ellátott írásbeli tájékoztatást adni. A füzetrend a tantárgyi értékelésnél figyelembe vehető.

A témazáró jegyeket súlyozzuk, duplán számítjuk a félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál.

A különféle feladatlapokat, felméréseket, amelyek az osztályzás tárgyát képezték, év végéig megőrizzük. Tanulóink félévi, illetve év végi osztályzatait az érdemjegyek átlaga alapján állapítjuk meg.

12.6 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

Magatartás

Példás: a Házirendben megfogalmazott neveltségi körülményeknek, közösségi magatartási szabályoknak eleget tesz. Az iskolai feladatokból önként részt vállal és azokat teljesíti. Társaival és a felnőttekkel szemben udvarias, segítőkész. Nincs igazolatlan mulasztása. Fizikai és szellemi erőfeszítése egyaránt példát mutat társai számára. Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.

Jó: szocializációs szintjében, társas kapcsolataiban van némi hiányosság. Ezek kijavítására törekszik. Iskolai, közösségi feladatokat önként vállal, vagy a számára kijelölteket precízen elvégzi. Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak vele elő és ezek is kismértékűek. A Házirendet igyekszik betartani. Maximum egy-két igazolatlan óra mulasztása van. Fegyelmi fokozata nincs.

Változó: iskolai magatartásában - kevésbé súlyos - fegyelmezési probléma adódik. Többször vét a Házirend, a közösségi magatartás szabályai ellen. Közösségi munkában való részvétele hullámzó. Társaival szemben időnként durva, önértékelése kialakulatlan. Felelősségérzete, rendszeretete ingadozó. Legfeljebb 10 óra igazolatlan mulasztása van. Legmagasabb fegyelmi fokozata osztályfőnöki intő.

Rossz: fegyelmezetlen magatartásával szándékosan árt a közösségnek, társainak rossz példát mutat. A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja. A közösségi élet nem érdekli, a munkát inkább hátráltatja, mint segíti. Társaival sokszor durva, goromba. A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik. 10 óránál több igazolatlan mulasztása van. Nevelőtestületi, igazgatói fegyelmi büntetésben részesült.

Szorgalom

Példás: kötelességteljesítése kifogástalan. Képességeihez mérten iskolai munkáit, házi feladatait a legjobban látja el. A munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik. Igyekszik a pontos, esztétikai szempontból is tetszetős, hibátlan munkavégzésre. Felszerelése hiánytalan. Többlet feladatokat vállal, feladatait önállóan végzi. Munkavégzése pontos, megbízható. Társai elé példaképül állítható.

Jó: iskolai munkáját, házi feladatait maradéktalanul elvégzi, de ezek esztétikuma, pontossága már kevésbé érdekli. Képességeihez mérten megfelelően dolgozik, de többre már nem törekszik. Tanórákon való aktivitása, munkához való viszonya nem a tőle elvárható legjobb.

Változó: munkavégzésében törések mutatkoznak, a hanyag és a jó munkák egymást váltogatják, ami azt jelzi, hogy gyakran dolgozik képességein alul. Önállótlan, szétszórt. Felszerelése hiányos. Rendszeres figyelmeztetést igényel.

Hanyag: képességeihez és körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében. Gyakran mulasztja el kötelességét, képességein alul dolgozik, a munkavégzésben pontatlan. Munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak. Kötelességtudata hiányzik, munkafegyelme rossz, felszerelése hiányos.

12.7 Iskolai szintű mérések

Az Országos Kompetenciamérések a tanulók kompetenciáit vizsgálják matematikából, szövegértésből, valamint természettudományból, első idegen nyelvből, digitális kultúrából, történelemből. Ezek időpontjáról a minisztérium a tanév rendjében ad tájékoztatást.

Az országos mérések eredményeit feldolgozzuk, elemezzük, és a tapasztalatokat beépítjük a pedagógiai munkánkba.

12.8 Felmentés

Az egyéni tanrendben tanuló diák felmentéséről jogszabály betartása mellett az igazgató dönt. Határozat szabályozza a tanuló beszámolási kötelezettségét is.

Részleges, vagy teljes felmentést kaphat a tanuló testnevelésből szakorvos javaslata alapján.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az intézményvezető határozattal **mentesíti**. A szakértői bizottság által kiadott vélemény alapján

- dolgozatíráskor többletidő adható,
- számolásos feladatok esetén segédeszköz használható.

A felmentés nem vonatkozik a tanuló óralátogatási kötelezettségére.

10. Az iskolai írásbeli, szóbeli, beszámoltatások rendje

13.1 Az írásbeli beszámoltatás formái

Írásbeli feladatok

A tanóra egy részében, önállóan elkészítendő írásbeli munka a tanulók tudásának, felkészültségének mérésére, ellenőrzésére, valamint a tanultak begyakorlására szolgál.

Az írásbeli feladatot a szaktanár javítja.

Az írásbeli feladat értékelhető szóban, adható rá kisjegy, vagy érdemjegy.

Az írásbeli feladat alkalmas a differenciált értékelésre.

Írásbeli feleletek

Egy, vagy több tanulóval íratható, önállóan elkészítendő írásbeli feladat, vagy feladatsor az aznapra feladott tananyagból. Az írásbeli feleletet a szaktanár javítja és értékeli. A tanuló a kijavított írásbeli feleletet megtekintésre visszakapja. Az írásbeli felelet alkalmas a differenciált értékelésre.

Témazáró dolgozatok

Az egész osztály által megírandó, írásbeli feladat, vagy feladatsor, mely egy nagyobb tananyagrész, vagy témakör anyagát foglalja magában.

A témazáró dolgozatot a szaktanár mielőbb de legkésőbb 14 tanítási napon belül kijavítja és érdemjeggyel értékeli, majd tanóra keretében a tanulókkal megbeszéli, és a hibákat javíttatja. A témazáró dolgozatok megírásának időpontját egy héttel előre közölni kell. Egy nap maximum két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatok ponthatárait a szaktanárok határozzák meg.

Témazáró dolgozatok értékelése

85 % -tól	Jeles (5)
70-84 %	Jó (4)
55 -69%	Közepes (3)
40 – 54%	Elégséges (2)
-39 %	Elégtelen (1)

Egyéb formák

Házi dolgozat, beszámolók, ppt-k, projekt feladatok, amelyek 50%-os súlyozással számítanak bele a tanulmányi átlagba.

13.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok

13.2.1 A házi feladat

A házi feladatok célja az órán tanultak felidézése, bevésése, gyakorlása. A házi feladatot úgy kell kiválasztani, hogy a tanuló azt önállóan el tudja végezni. A házi feladatok mennyisége nem jelenthet a tanulók számára aránytalan terhet. A tanulói ambíció mértéke szerint szorgalmi feladat adható.

13.2.2 A házi feladatok, házi dolgozatok fajtái

Írásbeli feladatok: feladatmegoldás, munkafüzet, gyűjtőmunka, vázlatírás, szótárazás, fordítás, jegyzetírás, fogalmazás, feladatkészítés.

Szóbeli feladatok: verstanulás, tankönyv

Egyéb feladatok: kísérlet, tapasztalatgyűjtés, kiselőadásra készülés, könyvtári kutatómunka.

13.2.3 A szóbeli beszámoltatás formái

A tanórai szóbeli beszámoltatás, feleltetés formáinak, rendjének meghatározása, az értékelés a szaktanárok kompetenciája. Formája lehet: felelet, kiselőadás, beszámoló, vagy egyéb, a szaktanárok által meghatározott forma. A szóbeli beszámoltatások kapcsán figyelembe kell venni a tanulók terhelhetőségét és sajátos helyzetét.

11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás szervezésének szempontjai:

- az iskola személyi és tárgyi feltételei,
- az osztály, tanulócsoport létszáma,
- az osztály, tanulócsoport képességek és tudásszint szerinti összetétele.

10. évfolyam végén tanulóink szintfelmérőt írnak matematikából és magyar nyelv és irodalomból, az eredmények, az egész éves érdemjegyeik, valamint a kompetenciamérés eredményének figyelembevétel 3-3 csoport kerül kialakításra. Így 11. évfolyamtól szintenkénti bontásban haladnak a csoportok az adott tantárgyakból.

12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveink

Iskolánk feladatának tekinti, hogy olyan értékrendet alakítson ki a tanulókban, amelynek alapja az élet, és minden létező tisztelete.

Nevelési céljaink ahhoz igazodnak, hogy a diákok megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek az egészséges életmód kialakításához, amelynek része a testi és lelki egészség, valamint célunk, hogy az egyén, a megszerzett értékrendszeréhez méltóan képes legyen a közösség, illetve a társadalom felelős, és aktív részesévé válni.

Célunk, hogy tanulóink tudatosan törekedjenek a természeti értékek megőrzésére, és a természettel való harmonikus együttélésre, a környezetük megóvására, alakuljon ki a felelősségtudatuk mind a természettel, mind pedig saját életükkel, és a társadalommal kapcsolatban.

15.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A cél az, hogy minél többen képesek legyenek az embertársaink testi épségét és egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezésig a rászorulókat megfelelő színvonalú elsősegélyben részesíteni. Az alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) történik.

Célunk, hogy a tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

Sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

15.2 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa - az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban - országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.

A lefolytatott fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus - a mérésben érintett tanulónként rögzíti és feltölti az informatikai rendszerbe.

A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott

tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között szükséges intézkedéseket.

A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók fizikai fittségi mérésének adatait rögzítő, a jogszabályban meghatározott tartalmi keret szerinti informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A tanulók fizikai fittségi mérésének részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a

- diszkriminációmentesség
- szegregációmentesség
- a minőségi oktatáshoz egyenlő hozzáférés biztosítása.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy, vagy csoport valós, vagy vélt jellemzői (neme; faji hovatartozása; bőrszíne; nemzetisége; nemzeti, vagy etnikai kisebbséghez való tartozása; anyanyelve; fogyatékossága; egészségi állapota; vallási, vagy világnézeti meggyőződése; politikai, vagy más véleménye; szexuális irányultsága; nemi identitása; életkora; társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz.

Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

16.1 A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések

A magatartási, beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók nevelési oktatási esélyegyenlőségét egyéni bánásmóddal, ha szükséges, felzárkóztató foglalkozásokkal biztosítjuk.

14. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveink

17.1 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveink.

A jutalmazás egyéni formáit valósítjuk meg.

Egyéni formák: dicséret szóban, írásban.

Kiemelkedő teljesítmények jutalmazási formái:

Ha tanulónak valamely tantárgyból a félév / tanév során csak jeles osztályzatai vannak, a szaktanár javaslata alapján dicséretben részesül. Kitűnő tanuló esetén, ha 4, vagy annál több tantárgyból van dicsérete, „tantestületi dicséretben" részesül. A tanévzáró ünnepélyen a kiemelkedő tanulók tárgyjutalomban, könyvjutalomban részesülnek.

Az iskola által használt oklevelek egységes formátumúak.

17.2 Elmarasztalások

A fegyelmező intézkedések formáit a Házirend tartalmazza.

A fegyelmező intézkedéseket az elektronikus naplóban rögzítjük.

15. Közösségi szolgálat (szabályzat az iskola belső tevékenységéről, óraszámokról, felelősökről)

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényből 4. § 1.5 közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől, független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

Az Iskolai Közösségi Szolgálat célja, hogy a felnövekvő nemzedékekben szemléletváltás következzék be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhoz és a közjóhoz fűződő viszonyukban. Ezzel a fiatalok lehetőséget kapnak az aktív állampolgári létre való felkészülésre. Saját élményű tanuláson keresztül fejleszthetik szociális érzékenységüket és számos olyan kompetenciájukat (együttműködés, problémamegoldás, projektmenedzsment, felelős döntéshozatal, vezetői készségek stb.), amelyek megszerzése elengedhetetlen a tudatos, felelősségteljes állampolgári léthez.

A központi program célja, hogy a kölcsönösség elve alapján a pedagógia újfajta kultúráját, a tanár-diák viszony új módozatait honosítsa meg az élménypedagógián keresztül.

Intézményünknek fontos, hogy megtaláljuk az összhangot az általunk szervezett közösségi szolgálati programlehetőségek és Pedagógiai Programunk között.

A közösségi szolgálat keretei között

- egészségügyi,
- szociális és jótékonysági,
- oktatási,
- kulturális és közösségi,
- környezet-és természetvédelmi,
- katasztrófavédelmi
- rendvédelmi,
- az óvodás korú. sajátos nevelési idényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység,
- az egyes rendőrségi feladatok ellátásra létrehozott szerveknél bűn-és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló kiválasztása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben.

Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. Az adminisztrációért felelős munkatárs és az osztályfőnök feladata a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumaiban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartani és folyamatosan vezetni a közösségi szolgálattal összefüggő egyén vagy csoportos tevékenységet.

A középiskola intézményvezetője jelöli ki az iskolai koordinátort, aki felelős:

- a tanulók felkészítéséért,
- pedagógiai feldolgozásáért (mentorálás),
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartásért,
- az adminisztrálásért, dokumentálásért, igazolásért.
- a tanulók bevonásáért a folyamat egészébe,
- a tevékenységek elismeréséért,
- az együttműködés és kölcsönösség elvének érvényesítéséért.

Az iskolai Kréta rendszerben található dokumentumok adminisztrálása, dokumentálása a Kréta-adminisztrátor feladata.

Az 50 óra teljesítése nem az érettségi bizonyítvány kiadásának, hanem az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele.

Az iskola belső tevékenységeit, óraszámát, felelőseit és azok feladatait a 2. sz. melléklet tartalmazza.

Az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó jogszabályok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A Köznevelési törvény végrehajtási rendelete
- 20/2012. EMMI rendelet Az iskola pedagógiai programjáról
- 100./1997. (VI.13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzat kiadásáról
- 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről
- Nemzeti Alaptanterv
- Civil törvény

16. Záró dokumentumok

19.1 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

Az iskola pedagógiai programja minden érdeklődő számára nyilvános, egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola igazgatójánál,
- az iskola honlapján.

17. A pedagógiai program legitimációja

20.1 A pedagógiai program felülvizsgálata

A Teleki László Gimnázium a pedagógiai programját a 2026/2027-es tanévben felülvizsgálja.

A pedagógiai program módosítását a Szülői Munkaközösség megismerte és véleményezte.

A pedagógiai program módosítását a Diákönkormányzat megismerte és véleményezte.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület megismerte és 2026. augusztus 24-én elfogadta.

A pedagógiai program módosításával a Fenntartó az őt érintő kérdésekben egyetértett.

Gyömrő, 2026. augusztus 24.

Mellékletek:

18. 1.sz. melléklet: a közösségi szolgálat belső tevékenységének szabályozása
2.sz. melléklet: helyi tantervek
3. sz melléklet: legitimizációs záradék

1. sz. melléklet

Közösségi szolgálat helyi szabályozása

2024. szeptember 1-től intézményünkben felmenő rendszerben bevezetésre került a Diáknapló (Mozaik) a közösségi szolgálati órák igazolására. Az 50 óra teljesítése után a diáknaplókat az érettségi vizsgaidőszak végéig megőrizzük, majd átadjuk tulajdonosának.

Az 50 órából 5 óra felkészítést tart minden 9. évfolyamos osztályban az osztályfőnök. Tájékoztatja a tanulókat a közösségi szolgálattal kapcsolatos információkról.

A konkrét tevékenységre fordítandó minimum 40 konktaktórát tanévenként szétosztva kell megtervezni. A cél, hogy 11. év végére teljesítse a tanuló az érettségihez szükséges közösségi szolgálati órákat. Nem javasolt, hogy a 12. évfolyamon hiányzók órák legyenek.

A közösségi szolgálat lezárásaként – 5 óra – diákjaink röviden megfogalmazzák a tevékenységekkel kapcsolatos meglátásaikat, gondolataikat.

A fogadószervezetekkel határozatlan idejű megállapodást kötünk. Ezen szervezetek listája megtalálható iskolánk honlapján. Intézményünk több helyi, környékbeli szervezettel (MagHáz Művelődésház Maglód, Gyömrői Önkormányzat, Hankó István Művészeti központ, Gyömrő Színház stb.) áll kapcsolatban.

Intézményünkben a közösségi szolgálat koordinációs, szervezési és adminisztratív feladatait több személy látja el.

A közösségi szolgálattal kapcsolatos adminisztráció (tanulói jelentkezési lapok összesítése, együttműködési megállapodás, elektronikus tanügyi dokumentumokban való adminisztrálás) a kréta-adminisztrátor feladata. A bizonyítványokban történő év végi adminisztrálás az osztályfőnök feladata.

<u>Intézményen belüli közösségi szolgálati lehetőségek:</u>

Tankönyvpakolás 3-5óra

Rendezkedés (pl. padok, székek pakolása): 2-5 óra

Iskolai rendezvényen való részvétel (pl. nyílt napok): 2-5 óra

2. sz. melléklet

Helyi tantervek

A helyi tantervek az intézmény tanügyi dokumentumai között elektronikusan vannak tárolva.

3. sz. melléklet

Legitimációs záradék

ZÁRADÉK

A Pedagógiai Program módosítása 2026. szeptember 1-jén lép életbe.

1. A Pedagógiai Programot az intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni.
2. A Pedagógiai Programot az iskola munkatársai, a tanulók és a gondviselők számára elérhető hivatali időben a titkárságon.
3. A Pedagógiai Programot az iskola igazgatója készíti el és a nevelőtestület fogadja el.
4. A Fenntartó az őt érintő kérdésekben egyetértési jogot gyakorol a Pedagógiai Program kapcsán.
5. A Pedagógiai Program elfogadásakor a Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol.

A nevelőtestület a 2026. augusztus 24-i tanévnyitó értekezleten a Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület véleményezte és elfogadta.

Gyömrő, 2026. augusztus 31.

TELEKI LÁSZLÓ GIMNÁZIUM GYÖMRŐ

Nagy Annamária
igazgató

Nyilatkozat
A Teleki László Gimnázium Szülői Munkaközösségének képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program módosításához és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Gyömrő, 2026. szeptember 8.

Gál-Baranyai Andrea
SZMK elnök

Nyilatkozat
A Teleki László Gimnázium Diákönkormányzata képviseletében és felhatalmazása alapján álírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program módosításához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Gyömrő, 2026. szeptember 8.

Zákó Norina Fanni
DÖK elnök

Nyilatkozat
A Fenntartó (Széki Teleki László Közalapítvány) a Pedagógiai Program módosításával az őt érintő kérdésekben egyetértett.

Gyömrő, 2026. szeptember 15.

Spaitsné Rónaszéki Mária
Széki Teleki László Közalapítvány elnöke